

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 11

SAYI : 128

AĞUSTOS 1972

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İş Başına	3
TSE'den Haberler	5
Standardların Uygulanmasında Tarım Satış Kooperatiflerinin Rolü	7
Bilim Terimleri Sözlüğü	9
Karnabahar ve Lahana Standardları	11
Çam Reçinesi Standardı	12-13
Taşıtların Elektrik Lambalarının Kontrolü	15
Standard Dünyasından Haberler	17-21
Summary Of Contents	23-29

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Ağustos 1972 tarihinde basılmıştır.

BU SAYIMIZ

TSE'nin yıllık tatil dönemi bitmiş ve yeni yıl çalışmaları Eylül ayı başında başlamış olacaktır. Başyazımız, yeni yıl çalışmalarına ayrılmış ve yeni yılda yapılması gereken konulara değinmektedir.

Geçen sayımızda verilen Tarım Satış Kooperatifleri ile ilgili yazının ikinci bölümü bu sayımızda verilmiştir. Bu kooperatiflerin standardla ilgili sorunları böylece bir kez daha ortaya konulmuş olmaktadır.

Olimpiyatlar vesilesiyle spor malzemesi standardlarını ele alan bir yazıyı da bu sayımızda veriyoruz.

Dünya Standardlar Günü bu yıl daha geniş bir programla kutlanacaktır. Bu konudaki hazırlıklara ilişkin haberleri iç sayfalarda bulacaksınız.

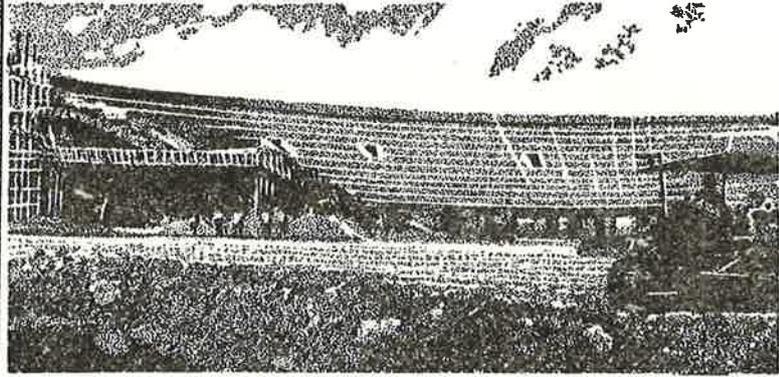
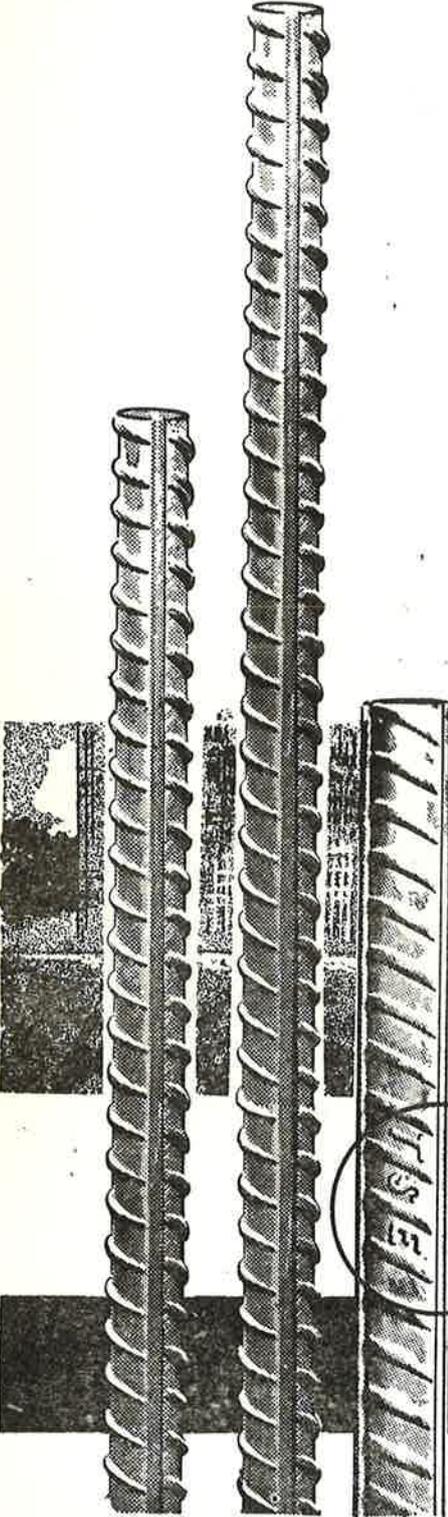

Bu sayımızda standardlarla ilgili olan yazılar yanında tanıtıcı başka yazılar da sunuyoruz.

STANDARD

METAŞ
Nervürlü
IIIa Çeliği
Betonarme İnşaatta
%40 TASARRUF
Sağlıyor *

Balkanların en büyük ve modern stadyumu olarak inşa edilmekte olan İzmir Olimpiyat Stadyumunda, tamamen Metaş Nervürlü IIIa çelikleri kullanılmaktadır.

TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ'nün garantisine sahiptir

METAŞ İZMİR METALURJİ FABRİKASI T.A.Ş
Kemalpaşa şosesi Işıklar Köyü girişi - İZMİR

P. K. 458 - İZMİR • Telgraf: METAŞ - İZMİR
Telefon: 39740

İŞ BAŞINA!..

Faruk A. SÜNTER

Bilindiği gibi bizde Ağustos ayında Türk Standardları Enstitüsü tatile girer, yalnız küçük bir nöbetçi kadro acele işleri yürütür. Bizdeki kadar sistemli olmamakla beraber, Temmuz - Ağustos ayları Avrupa'da, Kuzey Amerika'da da tatil aylarıdır.

Eylül ayı ile birlikte bizde ve bütün dünyada standardizasyon çalışmaları yeniden hızlanır.

TSE, Eylül 1972 başında tam kadrosu ile faaliyete geçecektir. Teknik Komiteler, Hazırlık Grupları ellerindeki işleri tamamlamaya bakacak, Teknik Kurul bu çalışmaları gözden geçirerek memlekete yeni standartlar kazandıracaktır.

Plânlı kalkınma döneminde standardizasyonun önemi artık tartışma konusu olmaktan çıkmıştır. Artık herkes bu işin kalkınmanın temelinde yer aldığı kanısındadır. Bu görüş ve inanış bizde olduğu kadar, bütün uygar memleketlerde de böyledir. Bazı memleketler «Standardizasyon Bakanlıkları» bile kurmuşlardır.

Bizde de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı başta olmak üzere, pek çok Bakanlık ve bunlara bağlı örgütler, uygulamalarında Standard'a gerekli yeri göttikçe artan bir önemle vermiş başlamışlardır.

Bu böyle olduğu içindir ki, piyasalarımızda da standard anlayışı ve uygulaması yerleşmiştir. Plâna göre ve uygar anlayışla kurulan sanayiimiz, birbirleriyle yarışarcasına standarda göre mal hazırlama yoluna girmiştir. Türk Standardları Enstitüsü'nün «Standardlara Uygunluk» anlamını taşıyan TSE Markası için isteklerin birdenbire artmış olması, bu yoldaki gelişmeye en güzel örnektir.

Şimdi, tatilden sonra TSE'ye düşen işler arasında, lâboratuvar kadrolarını bu yeni ihtiyaç hızına göre arttırmak ve çalışmaları yurd isteklerine göre düzenlemektir.

Eylül ayı ile beraber, milletlerarası çalışmalar da yeniden hızlanmaktadır. Yaz aylarında durgunlaşan toplantılar hemen işe koyulacaklardır.

ISO'nun bilimsel ve teknik konularla uğraşan STACO adlı Komitesi 4 - 8 Eylül günleri

Venedik'te; ISO Konseyi ise 18 - 22 Eylül günleri Cenevre'de toplanacaklardır. Avrupa Ekonomik ve Sosyal Konseyinin «Bozular Madde Standardizasyon Grubu» 15'nci dönem toplantısını 20 - 22 Eylül günlerinde Fransa'nın Brest şehrinde yapacak; «Koordinasyon Grubu» ise 25 Eylülde Belgrat'ta toplanacaktır.

Bu örnekler Eylül ayında başlayacak milletlerarası standardizasyon çalışmalarının yoğunluğu hakkında bir fikir edinmeğe yeter. Kaldı ki, Eylül ayında daha pek çok ISO Konsey Komiteleri, Teknik Komiteler, Çalışma Grupları da toplanacaklardır.

Ortak Pazar'da OECD'de, FAO'da da Eylülde standardizasyon çalışmaları hızlanmaktadır.

Bizde ve dünyada standardizasyonda «İş başına» borusu çalınacağı şu sıralarda hep birlikte konunun üzerinde yeniden ve dikkatle durmak zorunluluğu vardır. Çünkü :

1 — Bu yıl kalkınma plânlarımızdan biri sona ermekte, bir yenisi, artan bir hızla yürümeğe konmaktadır. Her tarafta fabrikaların açılışları ve temel atma törenlerine tanık olmaktadır. Buralarda üretilecek malların standartlara uygun özelliklerde piyasaya çıkarılması ve kamu oyununda beğenilmesi başarı için şarttır.

2 — TSE, şimdiye kadar çıkardığı bini aşkın standarda, yeni plân dönemi sonuna kadar, daha bir o kadar eklemek mecburiyetindedir. Bu kolay değildir; kadrolarda ve lâboratuvar hizmetlerinde o oranda artışlara ihtiyaç gösterir.

3 — Öngörülen bu ihtiyacın gerektirdiği malî kuvvet TSE'de yoktur. Yeni gelir kaynakları bulunmalıdır.

4 — ISO, Avrupa Ekonomik Komisyonu ve Ortak Pazar, «milletlerarası standard tavsiye» lerinden «milletlerarası standard»lara geçme ve başlamışlardır. Bu da bizim ihracatımızı rahat yapmamız için «standard»larımızı arttırmak ve çağdaş standard düzeyine vardırarak görevini kaçınılmaz hale getirmektedir.

Bu «İş Başına!...» borusuna, bu nedenlerle, her yılkinden daha önemle kulak verilmelidir.

TSE TÜRK STANDARTLARINA UYGUN KALİTE GARANTİSİ

AJANSTEK

enerji iletiminde hizmetinizdeyiz

DEĞİŞİK TİP VE
KESİTLERDE

TELEFON KABLOSU
TESİSAT KABLOSU
YERALTI KABLOSU
imalâtı ile

YILMAZ KABLO

HER TÜRLÜ TALEBİNİZİ KARŞILAYACAKTIR

Merkez: Okçumusa Cad. 70 - Karaköy - İST. - Telf.: 44 24 52 - 49 35 35

Fabrika: Topkapı, Maltepe Cad. 10/3 - İST. - Telf.: 21 76 22

YILMAZ KABLO

Ajanstek — 72/237 (125)

SÜMERBANK'IN ELEKTROPORSELEN MAMULLERİ DE TSE MARKASINI TAŞIYACAK

Temmuz ayının son günü TSE'de imzalanan bir anlaşma ile, Sümerbank'ın Yarımca Porselen, Seramik ve Çini Sanayii Müessesesi de, TSE Standardlara Uygunluk Markasını kullanma iznini alan kuruluşlarımız arasına katılmıştır.

Müessesenin, imâl etmekte olduğu porselen izolâtörlerde TSE Markasını kullanmak için yaptığı müracaat Enstitü tarafından uygun karşılanmış ve gerek fabrikada, gerekse mamûlerden alınan numuneler üzerinde TSE laboratuvarlarında yapılan deneylerden sonra bunların, TSE 57 «Telgraf ve Telefon Hatları için Porselen İzolâtörler» ve TS 76 «Nominal Gerilimi 1000 V'a kadar Elektrik Hatları için Porselen İzolâtörler» standartlarına uygun olarak imâl edildikleri anlaşılmıştır.

Mamûllerin üzerine TSE Markası konulmasına izin veren anlaşma, 31/7/1972 günü TSE'de imzalanmıştır. Anlaşmayı TSE adına Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Tarık G. Somer ile Yarımca Porselen, Seramik ve Çini Sanayii Müessesesi'nden Teknik Müdür Muavini Selâhattin Naimoğlu ve Plânlama Şefi Basri Sezer imzalamışlardır.

Bundan böyle, Yarımca'nın, TS 57 ye uygun T/130 tip izolâtörleri ile TS 76'ya uygun E/80, E/95 ve E/95-2 tipi izolâtörleri TSE Markasını taşıyacaklardır.

STANDARD, yeni anlaşmanın memleketimize hayırlı olmasını diler,

Yarımca Müessesesi'ni kaliteli imalâ-tından dolayı kutlar.

DÜNYA STANDARLAR GÜNÜ HAZIRLIKLARI İLERLİYOR

Bu yıl Dünya Standartlar Günü, ISO'nun 25. kuruluş yıldönümü dolayısıyla bütün dünyada daha geniş programlarla kutlanacaktır.

Türk Standartları Enstitüsü de, 14 Ekim Dünya Standartlar Günü'nü geçen yıla oranla daha parlak bir şekilde kutlamak üzere hazırlıklarını geliştirmektedir.

14 Ekim'i Türkiye çapında kutlamak üzere hazırlanan program TSE Yönetim Kurulunca onaylanmıştır. Bu programa göre, o gün Ankara'daki TSE Merkezinden başka, yurdun çeşitli bölgelerindeki şehirlerimizde de toplantılar düzenlenecek, ilgililer tarafından standardizasyonun anlamı ve önemi dile getirilecektir. TSE'nin Dünya Standartlar Günü vesilesiyle hazırlanmakta olduğu afişler, toplantı yerlerine asılacak; broşürler ve kataloglar dağıtılacaktır.

Bu yıl, TRT Radyoları ve Televizyonunda da Dünya Standartlar Günü ile ilgili özel programlar yer alacaktır.

Öğrenildiğine göre, o sıralarda Ankara'da bulunacak olan, A. B. D. Millî Standartlar Bürosu (NBS)'na mensup iki uzman, Ankara'da yapılacak Dünya Standartlar Günü töreninde birer konferans vereceklerdir.

Sanayi Bakanlığının Bursa'da Düzenlediği Seminerde Standardizasyon Konusu Üzerinde de Durulacak

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının, son birkaç yıldır serj halde düzenlediği bölge seminerlerinden sonuncusu, 7-16 Eylül 1972 tarihlerinde Bursa'da yapılacaktır.

Bakanlığın bu bölgedeki teşkilâtına mensup 22 kursiyerin katılacağı bu seminerde, çeşitli konuların yanı sıra standardizasyon uygulamasına da yer verilmiş bulunmaktadır.

Seminer programına göre, 7 Eylül günü saat 9.30'da yapılacak açılıştan sonra i.k olarak «Standardizasyonun anlamı ve amaçları» konusu ele alınacak, «Türk Standartlarının hazırlanması ve standartların tanıtımı» ile konuya devam edilecektir. Daha sonra, memleketimizde yürürlükte bulunan standardizasyon mevzuatı anlatılacak, kontrolörlerin, piyasada standard kontrolörlerini nasıl yapacakları anlatılacaktır.

8 Eylül öğleden sonra, standard kontrolü konusunda bir de uygulama yapılacaktır.

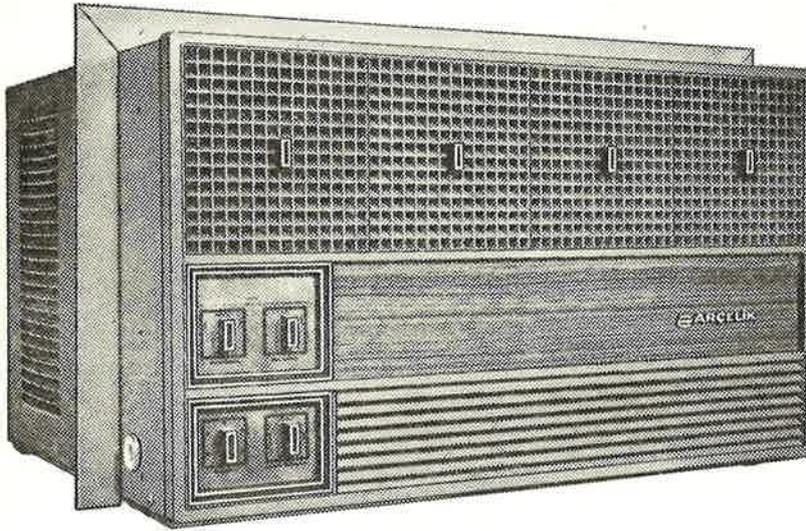
Bursa'da Merinos Fabrikalarında yapılacak seminerde standardizasyon konularını işlemek üzere Türk Standartları Enstitüsü'nden Başmüavir İbrahim Kutlutan ile Yayın ve Tanıtma Müdürü Taner Berkün görevlendirilmişlerdir.

Yeni Yayınlanan Türk Standartları

No.	Standartın adı	Fiyatı
TS 19	Portland Çimentoları	3
TS 40	Elektrik İç Tesisatında Kullanılan İki Kutuplu Fiş ve Priz	8
TS 50	Mesken ve Benzeri Yerlerdeki Elektrik Tesislerine Ait Eriyen Telli Buşonlu Sigortalar	11
TS 434	Soğuk Çekilmiş Som Alüminyum Te.	5
TS 435	Elektrolitik Bakırdan Toplayıcı Çubuklar	12
TS 454	Direnç ve Kondansatörlerin Normal Değerler Serileri	3
TS 489	Radyo ve Televizyon İçin Aktıcı Anten Tesisleri	4
TS 490	Çelik Özlü Alüminyum İletkenler	5
TS 863	Asansörler (Elektrikli İnsan Taşıma İçin)	20
TS 267	Güç Transformatörleri	17
TS 661	Örme İç Çamaşlırları	7

Sıcaktan bunalmadan yaşayın...

EVLER, BÜROLAR, OTELLER, HASTANELER,
OKULLAR, MAĞAZALAR, GAZİNOLAR
VE BENZERİ YERLER İÇİN
GEREKLİ HAVA SOĞUTUCU HİZMETİNİZDE!

ARÇELİK KLİMA CİHAZI

- İçerdeki sıcak havayı istenilen derecede otomatik olarak soğutur
- Odadaki nem fazlasını alarak insanın bunalmasını önler, gevkle çalışmasını ve serinleyerek rahat etmesini sağlar
- Sürekli olarak odanın havasını tazeler
- Cam açmaya ihtiyaç olmadığından daha sakin ve daha temiz bir yaşama ortamı sağlar
- Güzel görünüşü ile odanın dekorunu tamamlar

MONTAJ,
SERVİS
TEŞKİLATIMIZ
TARAFINDAN
PARASIZ
YAPILIR

ARÇELİK klīma cihazı

SERİN HAVA... TEMİZ HAVA

Genel Satıcıları: BEKO TİCARET A.Ş., Tel.: 49 00 39 - BURLA BİRADERLER ve Şşı., Tel.: 45 52 00

Yeni Aians — 76 (126)

Standardların Uygulanmasında Tarım Satış Kooperatiflerinin Rolü

Muzaffer UYGUNER

— II — (*)

Daha önce belirtildiği ve yazıya aktarılan metinlerden de anlaşılacağı üzere, 2834 sayılı yasa, modern standard anlayışına uygun hükümler getirmiş; tip anasözleşme ise, bu anlayışı ayrıntılı olarak ortaya koymuştur.

Malların standarda dönük olarak sınıflanmasının yapılmasını sağlamak üzere gruplara ayrılmasına ilişkin Anasözleşme hükmü tipler ve sınıflara ayırma konusunda Türk Standardlarında yer alan hususlara tam bir uygunluk ve paralellik göstermektedir. Ürünlerin standard tipler halinde piyasaya sunulması zorunluğu da Anasözleşme de yer almıştır.

Üzerinde durulması gereken önemli bir konu ise, ambalajlardır. Anasözleşmede, malların;

- a) Tekniğe uygun,
- b) Piyasa isteklerine uygun,
- c) Standard

biçimde ambalajlanması zorunlu görülmüştür. Burada, malı en iyi biçimde ve bozulmadan koruyacak maddelerden yapılmış ambalaj yanında piyasa isteklerine uygunluğuna dikkat edilmesi de öngörülmüştür. Ayrıca bu ambalajların standard boyutlarında olması da belirtilmiştir. Buna göre, ambalajların belirli boyutlarda ve bu arada piyasanın istek ve geleneklerine uygun olarak yapılması gerekmektedir. Türk Standardları da buna paralel hükümler koymakta ve ayrıca işaretleme konusunu düzenlemektedir.

Anasözleşmede ayrıca, «Kat'i standard kaplara» yerleştirme ve bu kaplara yerleştirilinceye kadar da iyi şekilde koruma sözkonusu edilmiştir. Standard kaplar, yukarıda belirtilen ambalajlardır elbette. Burada, piyasaya sunulacak kaplar anlaşılmalıdır. Ayrıca, standard duruma getirilen malların ambalajlara konuluncaya kadar iyi korunması gerektiği de bir direktif olarak yer almıştır.

Bütün bunların yanında, «İçi ve kabı birbirinin tamamen aynı bulunması ve aynı kalacak olan standard tip-

ler» sözkonusu edilmiştir. Bu demektir ki, ambalajlar herhangi bir şekilde açılacak ve böylece içindeki değiştirilebilecek ya da «Tağşiş» edilebilecek biçimde olmalıdır. Aynı zamanda, ambalajın üzerine, içindeki malın niteliğini gösteren bir işaret de konulmalı; böylece malın «Tağşiş» edilip edilmediği, ambalajın içine tüketiciyi aldatmak amacıyla değişik mal konulup konulmadığı da kolayca araştırılabilmelidir. Malın tüketicinin eline geçinceye kadar bozulumamasını sağlayacak tedbirlerin alınması yolundaki uyarı da bu amaçla dönüktür.

Burada belirtilmesi gereken bir husus da «Sakat ve bozuk mallarla standard harici kalan kalitesi düşük mallar»ın yarı mamüller yapımında kullanılmasıdır. Zaman zaman, bu gibi malların sokağa mı atılması yolunda tartışmalar yapılır. Görüldüğü üzere, konu çözümlenmiştir; hem de epeyce zaman önce ve en iyi biçimde.

Bunların yanında, taşıma teknik özellikler ve gerekleri uygun taşıtların seçilmesine de değinilmiştir. Bugün de Türk Standardlarında buna paralel hüküm yer aldığını biliyoruz. Malların bozulup çürümemesi, fena koku yayan ya da zehirli maddelerle bir arada taşınmaması bu arada sayılabilir.

Anasözleşmenin 3'ncü maddesinin (E) fıkrasındaki depolama (Mağazalama) konusu da üzerinde durulması gereken bir konudur. Tarım satış kooperatiflerinde olduğu gibi, tarımsal ürün ticaretiyle uğraşan bütün kişiler için önemli olan bu konunun standard bakımından değeri çok büyüktür.

«Malın piyasanın dilek»lerine uygun olarak piyasaya çıkarılması ise, çeşitli yorumlara tâbi tutulabilir. Ama, ne olursa olsun, bu konu bugün de güncel bir konudur ve standardlarda yer almaktadır. Yeş meyve ve taze sebzelelerde ise, ayrıca olgunluk bakımından özellikle üzerinde durulmaktadır.

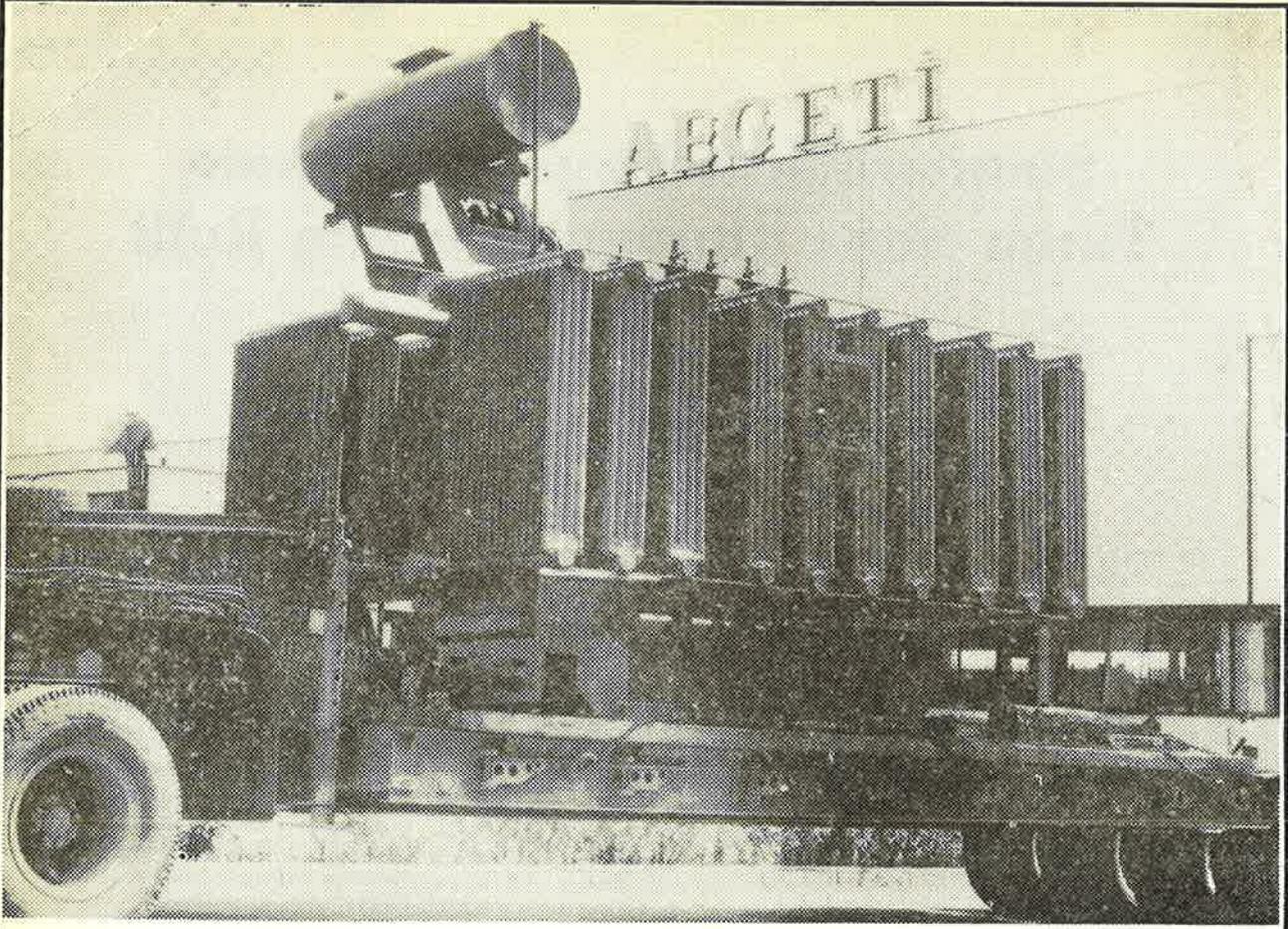
Piyasa dilekleri elbette çok çeşitli ve değişiktir. Sözelgesi, kuru üzümde vazelin olup olmaması tüketicilerin zevkine ve sağlık anlayışına göre değişmektedir. Bu nedenle, bir pazar araştırılması yapılması ve malın buna göre hazırlanması yanında standardların da buna imkân verecek biçimde hazırlanması gerekir.

Anasözleşmedeki son bir işaret de «Kaliteyi azamiye çıkaracak her türlü tedbirleri» izlemektir. Bilindiği üzere, standard olmadan kalite düşünülemez. Bu nedenle, tarım satış kooperatiflerinin önce standartlara uymaları ve bu çerçevede de kaliteye önem vermeleri zorunludur.

Görülüyor ki, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri standarda doğru adım atmada büyük görevler yüklenmişlerdir. Bu kurumlar, bu alanda başarılı sonuçlar almışlardır. Standard konusundaki tedbirleri ve uygulamaları elbette övülmeye değer. Ancak, başka firmaların rekabeti karşısında iç piyasada tüketicilerin dileklerini tam olarak karşılayıp karşılayamadıkları sorulabilir. Dış piyasa için böyle bir soruya ve endişeye yer olmadığı kanısındayız. Bunda, ihraç mallarının ihraçları sırasında denetlenmesinin ve rekabetin bu nedenle ortadan kalkmasının rolü olduğunu da anımsamalıyız.

Tarım satış kooperatifleri ve birlikleri, standardların tarımsal ürünler alanında uygulanmasında öncülük etmişler ve etmektedirler. Bu etkinlik ve öncülük, standardlar bakımından çok büyük ve anılmağa değer bir konudur. Ayrıca, daha tarlada veya bağda iken yapılan ilaçlama, gübreleme, kurutma, fümigasyon gibi standarda dönük ve standardlaştırmayı etkileyen çabalar ve çalışmalar da özellikle belirtilmelidir.

(*) Bu yazının ilk kısmı geçen sayımızda yayımlanmıştır.

Büyük bir adım...

25.000 kVA takate ve 154.000 V üst gerilime kadar,
istenilen her tipte,
takat transformatörleri imal ediyoruz.

AEG ETİ

Her türlü bilgi için
aşağıdaki adreslere başvurabilirsiniz:

ELEKTRİK ENDÜSTRİSİ A.Ş.

AEG-TELEFUNKEN GENEL ELEKTRİK T.A.Ş.

Karamustafapaşa Cad. 203, Nesli Han Kat 3
P.K. 790 Karaköy-İstanbul, Tel: 49 20 56

ve

Atatürk Bulvarı 69/7-8 And Apt., P.K. 205 Yenişehir- Ankara, Tel: 12 23 42

Ege Bölgesi Tali Temsilcisi:

EGE TEMSİL VE TİCARET KONTUARI

Marsel Makri

Fevzipaşa Bulvarı

Fişek Doğan Han No. 61/1, Kat 6, İzmir

P.K. 496 - Tel: 36 994

Bursa Bölgesi Tali Temsilcisi:

SANERKAYA KOLL. ŞTİ.

Mete Yarıkkaya ve Ortakları

Atatürk Cad. Vakıflar İşhanı

Kat 2 No. 207, Bursa

Tel: 6024

GAT 3/70

Manajans — 2117 (127)

BİLİM TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Uluslararası Standardizasyon örgütü (ISO), Standardlarda kullanılan temel bilimsel terimlerin saptanmasını da uygun bulmuş ve bu amaçla çalışmalara başlamıştı. Çalışmaların sonuçları zamanla alınmakta ve ortaya sağlam standardlar konulmaktadır, ISO, bu arada, sözlüklerin ve çok dili esas olarak hazırlanan terim sözlüklerinin düzenlenmesi konusunda bazı ilkeleri de saptamıştır. Böylece, bir vandan ilkeler ortaya konulmakta öte yandan da bu ilkeler uygun olarak sözlükler hazırlanmaktadır. ISO, bu alanda bir çalışma programı da yapmıştır. TSE Teknik Kurulu tarafından 19/7/1972 tarihinde Türk Standardı olarak kabul edilen **Bilim Terimleri Sözlüğü** de bu programın içinde olan ve sonuçlandırılan bir çalışmadır.

Mevzuat Hazırlık Grubu tarafından dilimize aktararak olgunlaştırılan bu standardın amacı, bilim terimlerinde ve sözlük biliminde kullanılan temel terimlerden bazılarını saptamaktır. Standardizasyon alanındaki bütün terim çalışmalarında bu sözlüğün kullanılması salık verilmektedir. Teknik terimleri kapsayan sözlük, bütün standardların kullanılmasında ve uygulanmasında temel teskil etmektedir.

Sözlük, ISO tarafından İngilizce ve Fransızca olarak yayınlanmıştır. Dilimize İngilizce metinden çevrilmiş, Fransızca metin ele alınarak denetlenmiştir. Böylece, bazı ana başlıklarda, her iki dilde özellik gösterip ayrıca alınan terimler de değerlendirilmiştir. İngilizce ya da Fransızca bir özellik gösteren ana dilimizde anlam taşımayan örnekler atılmış ve bunların yerine dilimiz için anlamlı olan örnekler verilmiştir. Sözelgesi, «kelime ailesi» ne örnek olarak okul, okuma, okur ve okullar sözleri secilmiştir. Bunun gibi, «söz dizimi dışı terim» için de gülü vermekten buyruk olan «gülü ver» ve gülü vermek mastarından buyruk olan «gülüver» örnekleri konulmuştur. «Eşsesli» terim için de sağ karşıtı «sol» ile solmak mastarından buyruk olan «sol» örneklerinin verilmesi uygun bulunmuştur. Böylece, sözlük, dilimize daha uyarlı duruma getirilmiştir.

Yapılan düzenlemede, Türkçe terimler madde başı olarak konulmuş, bundan sonra Fransızca ve İngilizce terimler yazılmıştır. Bun-

ların yanında, eski terimlerin de yer alması uygun görülmüş ve buna göre bir işlem yapılmıştır. Her terimin sıra numarası aslındaki düzene göre korunmuş ve madde numaralarına ilgi kurulması da metinde terimler geçtikçe parantez içine numaraların yazılması yoluyla sağlanmıştır. Gerçi bu düzen aslından alınmıştır.

Sözlüğün sonuna İngilizce ve Fransızca dizinler konulduğu gibi eski terimlerle ilgili bir dizin de düzenlenerek eklenmiştir. Bu dizinlerde terimlerin yanına madde numaralarına ilgi kurulması da metinlerin bulunmasında kolaylık sağlanmıştır. Böylece, eski terimi bilen ya da İngilizce veya Fransızcasını bilen biri tanıyı da kolayca bulabilecektir.

Sözlük, bu niteliği ile tek dilli bir sözlük halinden çok dilli bir sözlük niteliğine geçmiş bulunmaktadır.

Sözlük'te 5 ana bölüm ve 95 terim yer almıştır. Bölümlere göre terim sayısı şöyledir:

Bölüm 1 — Evren: 1 Terim

Bölüm 2 — Kavramlar ve tanımlar: 29 terim

2.1 Kavramlar ve kavramlar dizgesi: 25 terim

2.1.1 Kavramlar: 7 terim

2.1.2 Kavramlar dizgesi: 12 terim

2.1.3 Nitelik tipleri: 5 terim

2.1.4 Kavramların birleşmesi: 1 terim

2.2 Tanımlar: 5 terim

Bölüm 3 — Terimler: 64 terim

3.1 Genel: 8 terim

3.2 Terimlerin ses ve harf biçimleri: 11 terim

3.3 Yazı: 4 terim

3.4 Terimlerin söz anlamı: 29 terim

3.5 Terim — kavram uyarlığı: 12 terim

Bölüm 4 — Büyük ve küçük sözcükler: terim yok

Bölüm 5 — Terimlerin kullanma koşulları: 1 terim

Bir sözlüğü böyle bir dizin içinde özetlemek elbette anlamsızdır. Fakat, bir fikir edinilmesi için böyle bir özetlemeye gidilmiştir.

Burada bir iki örnek vermek istiyoruz:

2. Kavram; genellikle bir terim (31), bir harf simgesi (+8) veya başka herhangi bir simge ile anlatılan herhangi bir düşünce birimidir.

21 — Kişisel (temel) nitelik: Bir nesnenin başka biriyle ilişkisine değil o nesnenin kendisi ile ilgili nitelik (3) dir.

40 — Sescil biçim: Seslerin veya ses öğelerinin (41) oluşturduğu bir terimin (31) dış biçimidir.

91 — Çift anlamlı (andırımlı) terim: Aynı metin içinde bile birbiriyle karıştırılabilen birkaç anlamı olan terimdir.

Örnek: Yar (uçurum) ve yarmak'tan yar, sevgili karşılığı için kullanılan yar.

Yukarıda verilen 4 örneğin metninde yer alan rakamlar o terim için o numaralara bakılmasını kolaylaştırmağa dönüktür. Sondaki terimde ise ilginç örnekler de verilmiştir.

M.U.

TÜRKİYE TİCARET ODALARI, SANAYİ ODALARI VE TİCARET BORSALARI BİRLİĞİ'NİN YAYIN ORGANI

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

Dünya'da ve Türkiye'de cereyan eden ekonomik olayları ve bunların neticelerini en doğru şekilde aktetiren gazetedir

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'NE

ABONE OLUNUZ.

Müracaat Adresi :

Atatürk Bulvarı No. 149, Bakanlıklar - ANKARA

SANAYİDE KALEPORSELEN EMNİYETİ

00-0-1-2 ve 3 boylarda, 6 amperden 630 ampere kadar
NH bıçaklı sigorta buşon ve altlıklarının porselen ve metal
kısımlarının aynı fabrikada imal ve montajı;
Türk ve dünya standartlarına uygun imalât ve bunun sonucu
olan kullanım güvenliği
TÜRKİYE'DE İLK DEFA KALEPORSELEN'DE

TS 50 kapsamına giren malzemelerde kalite-garanti belgesi;
Batı Alman LINDNER GmbH firmasının lisansı;
% 100 Türk sermaye ve emeği
TÜRKİYE'DE YALNIZ KALEPORSELEN'DE

KALEPORSELEN İMALAT PROGRAMI

- 2-100 amper arasında D tipi normal ve gecikmeli sigorta buşonları
- Kofre, duvar, mermer tablo ve hava hattı şapkalı sigortalayıcı kapakları
- Her çeşit duy ve globlar
- 6-630 amper arasında, 4 ayrı boyda NH bıçaklı takat sigortaları ve altlıkları
- Elektronik merdiven otomatığı
- Çeşitli bağlantı elemanları
- Sıva üstü ve sıva altı porselen izolasyonlu anahtar-priz serisi
- Özel siparişlere göre porselen, steatit ve kullanış yerlerine göre çeşitli hemurlarla her türlü izolasyon malzemesi

KALEPORSELEN
elektroteknik sanayi a.ş.

MERKEZ: Karaköy Tersane Caddesi 240/6 Telefon: 49 62 50 - 49 19 90
FABRİKA: Sefraköy, Halkalı Caddesi 170 Telefon: 73 76 72 - 73 73 79
ANKARA (İrtibat bürosu): Ambarlar Caddesi Boyaz Saray Ap. Kat 1 Sıhhiye-Ankara Telefon: 18 93 48

Yeni Standardlar

- I -

«Karnabahar» ve «Lahana» Standardları

Arıçtan TÖNÜK

Ziraat Yüksek Mühendisi

TSE Ziraat Hazırlık Grubunca kurulan, «Taze Meyve ve Sebzeler Teknik Komitesince», OECD ve ECE standartlarından yararlanılarak hazırlanan ve ilgili Bakanlıklar, Üniversiteler, Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları, İhracatçı Birlikleri ve Araştırma Enstitüleri ile resmî ve özel kuruluşların görüşleri de alınmak suretiyle olgunlaştırılan «KARNABAHAHAR» ve «LAHANA» standartları Teknik Kurulun tasvibi ile Türk Standardları dizine TS 1074 ve TS 1075 numaralar ile katılmışlardır.

Karnabahar, *Cruciferae*, Turpgiller familyasından iki yıllık bir sebzedir. Serir ve nemli iklimler ile derin ve tınlı topraklarda iyi yetişir, A, B₁, B₂ ve G vitaminlerince zengin olan karnabaharın vatanı, Doğu Akdeniz'dir. Ziraati 16. yüzyıla kadar uzanmaktadır. Karnabaharda, çiçeğin dal ve dalcıkları, sapın ucunda bulunan tomurcuklarla beraber sarımsı beyaz renkli ve etli bir şekilde yenen kısmı meydana getirir. Karnabaharın erken yetişen çeşitleri Eylül ayında, geç yetişen çeşitleri ise daha sonraki aylarda baş bağamaya başlarlar. 1968 istatistiklerine göre, ülkemizde ekiliş alanı 13.000 hektar ve istihsal ise 36.000 ton olup, 1 dönümden 800 - 1200 kg. arasında ürün alınır.

TS 1074 KARNABAHAHAR (*Cauliflowers*) Türk Standardı altı ana bölümden ibaret olup, Milletlerarası sınıflandırma numarası UDK 635.35 dir.

— Standardın başında, Karnabaharın, *Brassica oleracea L. var. botrytis L.* botanik türüne giren bir sebze olduğu ve standardın tüketicieye taze olarak arz edilen karnabaharları kapsadığı belirtilmektedir.

— Sınıflandırma ve özellikler bölümünde, başlıca karnabahar çeşitleri sayıldıktan sonra, boylamanın ne şekilde yapılacağı ve sınıflara göre karnabaharlarda bulunması gereken özellikler izah edilmektedir. Bu bölümde ayrıca,

sınıf ve boy toleransları da yer almaktadır.

— Piyasaya arz maddesinde, karnabaharların piyasaya; yapraklı, yapraksız ve kısaltılmış yapraklı olmak üzere üç şekilde arz edileceği belirtilmektedir. Daha sonra içine karnabahar konulacak olan ambalajların nitelikleri ile istif şekilleri ve bu ambalajların üzerinde bulunması gereken bilgilere yer verilmektedir.

— Nümine alma ve muayeneler maddesi parti tarifi ile başlamaktadır; çeşidi, sınıfı, boyları ve ambajları aynı olan ve bir defada muayeneye sunulan karnabaharlar bir parti sayılmakta ve muayeneler için bir partiden 2 den az olmamak üzere % 1 oranına kadar geliş güzel ambalajların nümine olarak ayrılacağı ve muayenelerin bunlar üzerinde yapılacağı belirtilmektedir.

— Çeşitli hükümler maddesinde yer alan, karnabaharların saklanması ile ilgili tavsiyelerden sonra, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük hükümlerine göre yapılacak işlemleri izah eden bölüm ile standard son bulmaktadır.

Lahana da, *Cruciferae* familyasından iki yıllık bir sebzedir. İlk yıl baş kısmı oluşur, ikinci yıl çiçek açar, meyve ve tohum bağlar. Yaprakları genellikle iri ve etli, çiçekçeleri ise sarı renktedir. Çok eskiden beri bilinen Lahana, eski Yunanlılar ve Mısırlılarca kutsal sayılmıştır. İklimi ve yetiştirilme şekli aynı Karnabaharda olduğu gibidir, yalnız donlara karşı biraz daha az dayanıklıdır. Lahana baş bağladıktan sonra saplarından bıçakla kesilmek suretiyle hasat edilirler. 1 dönümden 1500 3000 kg. kadar ürün alınır. Lahana A, B₁, B₂ ve bilhassa C vitamini bakımından çok zengindir.

TS 1075 LAHANA (*Cabbages*) Türk Standardı altı ana bölümden meydana gelmekte olup, milletlerarası sınıflandırma numarası UDK 635.34 dür.

— Standardın başında, Lahananın *Brassica oleracea var. capitata L.* botanik türüne giren bir sebze olduğu ve standardın tüketicieye taze olarak arz edilen Lahanaları kapsadığı belirtilmektedir.

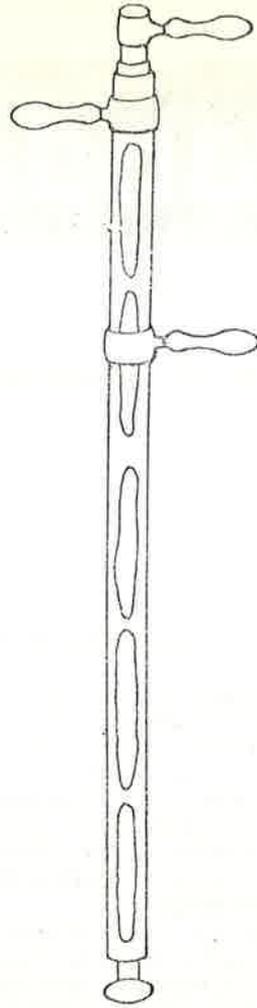
— Standardın ikinci bölümü olan sınıflandırma ve özellikler maddesinde önce, «Beyaz Baş» ve «Bayraklı» olarak başlıca Lahana çeşitleri sıralanmakta ve sonra Lahanaaların ağırlıklarına göre 5 boya ve özelliklerine göre de 2 sınıfa ayrılacağı bildirilmekte ve her sınıfın özellikleri izah edilmektedir. Boy toleranslarında ise, bir baş lahananın 400 gr. dan aşağı ağırlıkta olamayacağı, sınıf ve boy toleranslarının toplamının % 15 i geçemeyeceği yer almaktadır.

— Üçüncü bölümde lahanaların piyasaya, hangi ambalajlar içinde ve ne şekilde istiflenerek arz edileceği ve ambalajların üzerinde hangi bilgi ve işaretlerin bulunacağı izah edilmektedir.

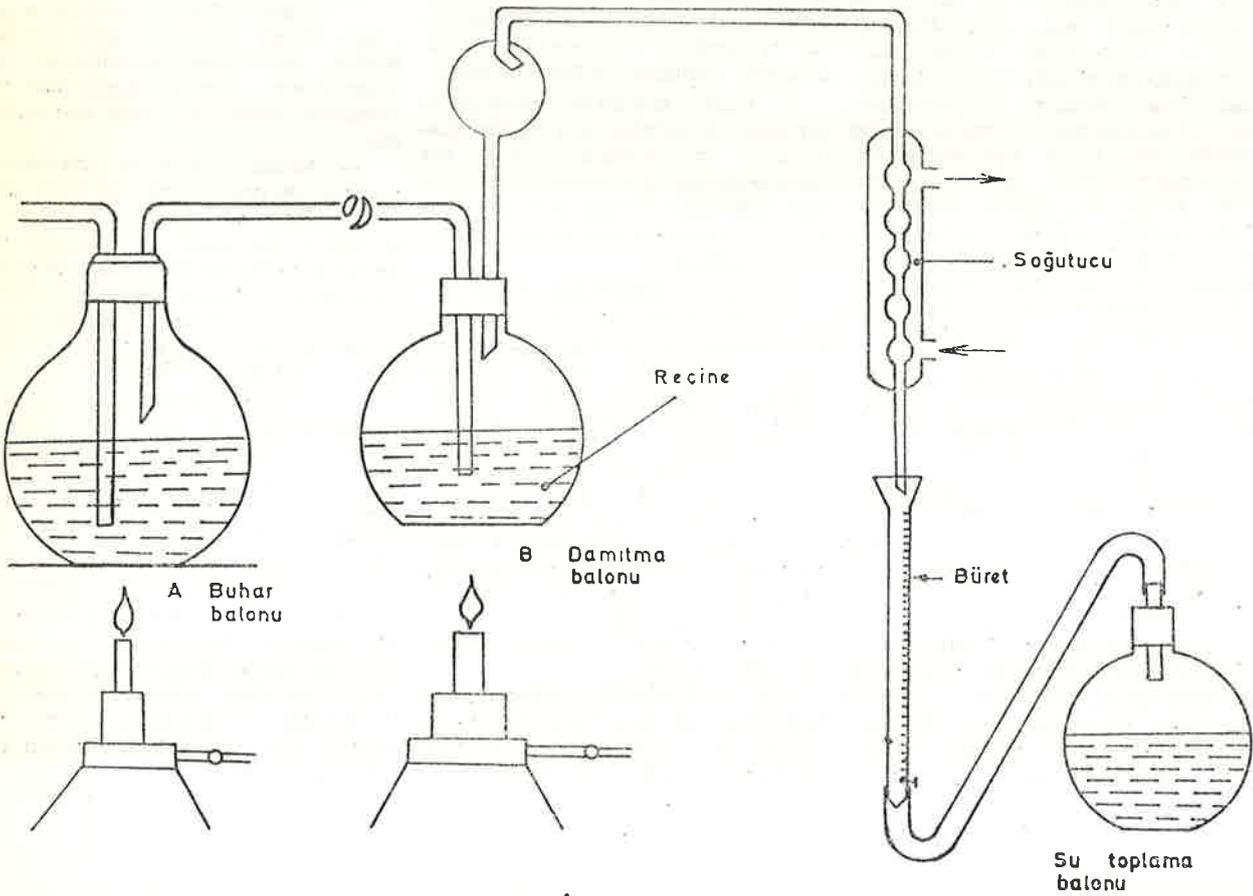
— Nümine alma ve muayeneler maddesinde parti tarifini, alınacak nümine miktarı ve alınma şekli takip etmektedir. Muayenelerde, ambalaj ve ambalaj malzemesinin gözle incelenmek ve gerektiğinde ölçülmek suretiyle, lahanaların ise bakılmak, ellenmek, koklanmak ve tartılmak suretiyle muayene edileceği belirtilmektedir.

— Çeşitli hükümlerden sonra, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkında Tüzük hükümlerine göre yapılacak işlemlere yer verilmekte ve malın standarda uygun çıkması halinde adı geçen Tüzük gereğince ihracatçıya verilecek olan denetleme belgesinin geçerlik süresi de 5 gün olarak bildirilmektedir.

TSE tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulan, Karnabahar ve Lahana Standardlarının, üretici ve tüketicieye arasındaki ilişkileri düzenlemek suretiyle bir boşluğu dolduracağına inanıyor ve memleketimiz için yararlı olmasını diliyoruz.

ŞEKİL - 1 Sonda aleti.

ŞEKİL - 2

ÇAM REÇİNESİ STANDARDI

İ Galip TUNCER

Reçine Üretim ve Kıymetlendirme
Uzmanı

İ. Ü. Orman Fakültesi Profesörlerinden sayın Adnan Berkel reçineyi (İğne yapraklı ağaçların odun yapısındaki paranzim hücrelerinin yekdiğerinden uzaklaşarak aralarında bir boşluk teşkil etmeleriyle meydana gelen ve boru şeklini andıran kanallara yine paranzim hücrelerinin sıvı bir halde ifraz ettiği ve terkinde terebantın yağı ile kolofan bulunan önemli bir maddedir) şeklinde tanımlamaktadır.

Çam Reçinesi (Crude Gum «Oleoresin») dediğimiz bu özdek, çam ağacı gövdesine uygulanan özel üretim yöntemleriyle ve tekniğine göre açılmış yaralardan elde edilir. Bileşimini Terebantın yağı (TS 508) ile kolofanın oluşturması nedeniyle reçine işleyen sanayi kollarında en değerli İkincil Orman Ürünlerinden birisi olarak nitelendirilmektedir.

Ormançılıkta ilgili tarihsel belgelerden edinilen bilgilere göre, ülkemizde reçine üretiminin çok eski çağlarda da yapıldığı anlaşılmaktadır. Örneğin; Batı Anadolu Bölgesinde ve Lidyalılar zamanında, geniş ölçüde çam reçinesinin üretildiği, üstelik Gediz ile Büyük Menderes arasındaki yörede «Colophonium» adlı bir kentin bile var olduğu ve bunun da çam reçinesinin aslımı oluşturan Kolofan'dan esinlenerek adlandırıldığı sanılmaktadır.

1205 (1790) yılında da donanmaya gerekli olmak üzere gemi yapımı yerlerinin ihtiyacını karşılamak için (Ağrıboz) ormanlarından 5051 kantar reçine üretiminin yapılması konusunda, o çağın bakanı tarafından bir buyruk verildiği kaydına da rastlanılmaktadır.

Zamanla ekonomik ve siyasal koşulların etkisiyle, reçine üretiminin uzun süre bir duraklama devresine girdiği anlaşılmaktadır.

Her ne kadar Eugen Rosenfeld ve Bernhard adlı, dış ülkeli ormançılar 1927 ve 1928 yıllarında Türkiye'de ve özellikle Akdeniz bölgesi ormanların da reçine üretimini salık vermişlerse de, reçine işleyen sanayinin ülkemizde kurulmaması ve gelişmemesi nedeniyle olsa gerek üretime gidilemediği kanısına varılmaktadır.

Bu arada reçine üretim koşulları ile, değişik yöntemlerin uygulanması denemeleri ve reçinenin teknolojik ve kimyasal konuları üzerinde, 1935 yılında Prof. İ. Mecit Okay'ın, devam eden yıllarda Prof. Adnan Berkel'in ve Prof. Savaş Huş'un, ayrıca verim ile yurt ormalarına en uygun yöntemin saptanması ve üretim alanlarının belirlenmesi ile orman ve işçi ilişkilerinin düzenlenmesi konularında Dr. Rahmi Toker, Dr. Ali Topçuoğlu ve İ. Galip Tuncer'in geniş çaptaki çalışmalarına tanık olmaktayız.

Bugün yurtiçi reçine işleyen sanayi kolları i.e selüloz ve kâğıt fabrikalarımızın oldukça gelişme ve aşama göstermesi, istekleri artırmış ve bu artan isteklerin karşılanabilmesi zorunluğu karşısında, edimli olarak 1956 yılında başlanan reçine üretiminin daha düzenekli ve yöntemli olabilmesi amacı ile, devamlılık ilkeleri de gözönünde tutularak, yaş sınıfları yöntemine göre orman amenajman plânları düzenlenmiş ve bu sayede, son yıllarda üretimin 7.500.000 kilograma ulaşması sağlanmıştır.

Çam reçinesinin (Crude Gum «Oleoresin») tek başına kullanım alanı hemen hemen yoktur. Ancak artırılma ile elde edilen türevleri (Terebantın yağı - TS 508 ve kolofan) sanayide geniş çapta değerlendirilmektedir.

Millî ekonomimiz için bir kaynak olan bu özdeğin gerek üretiminde ve gerekse satış ile dış tüketimde kıymetlendirilmesinde çıkacak önemli anlaşmazlıkların giderilmesini sağlama yönünden bir standarda bağlanması zorunlu görülmüştür. Bu nedenle Türk Standartları Enstitüsünce ele alınan orman ürünleri sanayi ham maddesi ve yapılarına ait standartlar dizisine giren Çam Reçinesi Standardı da bir Türk Standardı olarak hazırlanmış ve Teknik Kurulun 29 Eylül 1971 gününde yaptığı oturumda onaylanarak kesinleşmiş bulunmaktadır.

Standardın incelenmesinden de anlaşılacağı üzere; Tarifler Bölümünde çam reçinesinin üretim tekniğine göre, belli bir tanımlaması yapılmış ve gerek üretim tekniğinin uygulamasında ve gerekse toplama ve depolama sıra-

sında çam reçinesi içerisine karışabilecek yabancı maddelerin de nelerden oluşmuş bulunduğu ilgili maddede sırasıyla açıklanmıştır.

Kapsam Bölümünde; standardın özellikle çam reçinesini kapsadığı ve başka ağaç türlerinden üretilen reçineler ile yine her türlü olanaklarla elde edilen reçine ve türevlerini ve ayrıca sentetik reçineleri kapsamadığı açıkça anlatılmaktadır.

Sınıflandırma ve Özellikler Bölümünde de; çam reçinesinin bir sınıf olduğu belirtilerek görünüş, koku ve tad bölümlerinde özellikleri yazılmıştır.

Yurt ormanlarımızdan üretilen çam reçinesinin tümü, reçine verimi üzerine etki yapan topoğrafik, coğrafik ve meteorolojik koşullar ile orman işletmelerinin iş gücü ve kapasiteleri de gözönünde tutularak çoğunlukla Kızılçam (Pinus brutia) türü çamlardan, olanaklarımız oranında elde edilmeğe çalışıldığından, üretimde çam reçinesi içerisine karışabilecek madensel ve organik özdekler ile, çam reçinesinin bileşimini oluşturan kolofan ve terebantın yağı (TS 507)'nin ve ayrıca asit ve sabunlaşma sayılarının oranları (En az ve en çok olarak) ilgili maddelerinde gösterilmektedir.

Gerek nümune olarak ayrılan ambalajlardan ve gerekse beton havuzlarda toplanan ve satışa arz edilen çam reçinesi partisinin denetleme için alınacak nünunelerin, standard koşullarına dikkat edilerek, nümune alma ve muayene yöntemleri kuralarına göre, şekil 1'de gösterilen sonda aleti ile ne şekilde ve ne nicelikte alınacağı Nümune Alma, Muayene ve Deneyler Bölümünde yazılmaktadır.

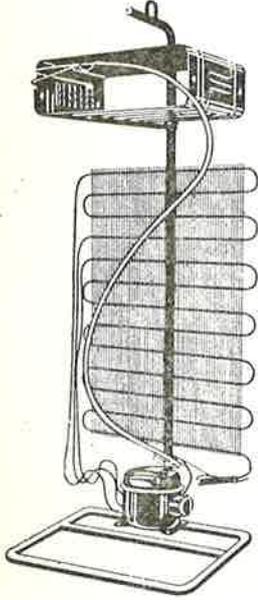
Yabancı madde miktarının, asit sayısının ve sabunlaşma sayısının tayinlerinde yapılacak işlemler ile uygulanacak formüller ve özellikle terebantın yağı (TS 508) ve kolofan ile su miktarı oranlarının şekil 2'de görülen kimyasal bir çalışmayla ne şekilde saptanacağı Muayene ve Deneyler Bölümünde belirtilmektedir.

Piyasaya arz için ambalajın veya (Devamı 21. sayfada)

Memleketimizin elektrik cihazı ve ev aletleri sanayiinin ihtiyaclarına cevap vermek üzere

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

Türkiye'nin özel şartlarına göre geliştirdiği, BEYNELMİLEL KALİTEDEKİ imalât çeşitlerini iftiharla sunar:

KOMPLE SOĞUTUCU ÜNİTELER

(Ev tipi buzdolapları için)

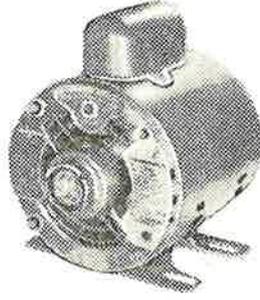
SOĞUTUCU ÜNİTE ELEMANLARI

Evaporatörler, Kondenserler, Eşanjörler

KOMPRESÖRLER

(75 Kcl/saat 525 Kcal/ saat) Hermetik (tam kapalı) ve Freon 12 alçak ve yüksek e-vaporatör basınçlarında ev tipi buzdolapları, su soğutucuları, şişe nem gidericileri, şişe soğutucuları v.s., tatbikatlar için.

ÖZEL TATBİKAT MOTORLARI

- Çamaşır makineleri, yıkayıcı motorları
- Çamaşır makineleri, sıkıcı motorları
- Konvektör fan motorları
- Aspiratör motorları
- Aksiyal fan motorları v.s.

GENEL MAKSAT MOTORLARI

- Monofaze yarım kapalı, burç yataklı motorlar (1/6-3/4) HP (Özellikle ticari buzdolap kompresörleri ve sessiz çalışma isteyen tatbikatlar için)
- Monofaze ve trifaze tam kapalı, cebri soğutmalı, rulman yataklı motorlar

EMAYE BOBIN TELLERİ:

0,29 mm.'den 1,30 mm.'ye kadar (135°C sıcaklıkta çalışmaya dayanıklı, hermetik kalite)

Özel ihtiyaca göre, makara veya kova içerisinde kangallar halinde teslim edilebilir.

BAKIR KAPLI ÇİFT KATLI ÇELİK BORULAR (3/16-1/4 parmak)

- Kondenser imalâtı - Dönüş boruları - Otomobil sanayi fren-hidrolik sistemleri v.s.

1/4-3/4 HP - 1425 d/d 110/220 V. tek fazlı kondansatörlü.

1/2-1 1/2 HP 1425 d/d 220/380 V.

1/2-1 1/2 HP 2850 d/d 220/380 V.

1/2-3/4 HP 950 d/d 220/380 V.

Her türlü tatbikat problemlerinizi için teknik servisimiz emrinizdedir.

GENERAL ELECTRIC

Elektrikte En Büyük İsim

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

Topkapı-İstanbul Tel: 21 19 47 - 21 30 55

GENEL SATICISI: BEKO TİCARET A.Ş.

İstiklâl Cad. 349 Beyoğlu-İstanbul Telefon: 49 00 39

TAŞIT ELEKTRİK LÂMBALARININ KONTROLÜ

Kemal TAN

Elektro - Mekanik Yük. Müh.

Anadol, Murat ve Renault otomobil fabrikalarının binek otoları yapımına başlamalarından sonra, memleketimizde otomobil sayısı hızla artmaya başlamış ve bu artışla birlikte otomobil yedekleriyle, lâstik, buji v.b. tüketim parçalarına ihtiyaç artmış bulunmaktadır. Bu tüketim parça veya kısımları arasında, emniyetin sağlanmasında ve dolayısıyla insan sağlığının korunmasında oynadığı önemli rol bakımından «Taşıç Elektrik Lâmbaları», fren düzeninden sonra gelen bir tüketim malı durumundadır ve bu nedenle bu lâmbaların kontrolü Hükümetimizce zorunlu bulunmuştur.

Plânda, taşıç elektrik lâmbalarının karayolları standartlarına uygun bulunması kaydıyla, getirilmesi, yapılması ve kullanılması ilkesi kabul edilmiştir. Bu ilkeye uyularak Karayolları Genel Müdürlüğümüzün kabul edebileceği bir standardın hazırlanması ve bu standarda göre, gerekli kontrol ve muayenelerin yapılarak standarda uygunluğu tesbit edilmesi zorunlu hale gelen Taşıç Elektrik Lâmbalarının yurda ithal belli başlı bir problem halini almıştır.

Bu konuda Enstitümüzün de görüş ve mütalâasını alan Hükümetimiz, bir yandan standardın hazırlanmasını öngörürken diğer yandan da standard hazırlanmaya kadar taşıtlarımızın elektrik lâmbasız kalmaması için geçici tedbirler üzerinde Türk Standardları Enstitüsünün mütalâasını istemiştir. Memleket ve millî dâvalarda daima yapıcı hareketi benimsemiş bulunan Enstitümüzün, bu gibi durumlarda Türk Standardı çıkıncaya kadar teknikte ilerli ve güvenilir memleket standartlarına uygun malların kabul edilmesi esası Hükümete arz edilmiş ve Bakanlar Kurulumuz bu hususun Enstitümüzce tesbit olunmasından sonra Enstitüce standarda uygunluk belgesi verilmesini ve ithalâtın bu belgeye dayanılarak verilecek izin'e mümkün olabileceğini karara bağlamıştır.

Enstitümüz, taşıç elektrik lâmbası ithalâtçılarının ithal etmek istedikleri elektrik lâmbalarının imalâtçısı memleket standartlarına uygunluğuna dair belgelere dayanarak standarda uygunluk belgesi vermeye devam ederken bir taraftan da bu lâmbalar üzerinde yapılması gerekli minimum muayene ve kontrollerin neler olabileceği üzerinde çalışmalara başlamıştır.

Şüphesiz ki, bu gibi geçici uygulama dönemlerinde daima ortaya çıkan bazı problemler, bu uygulamada da or-

taya çıkmış ve Ticaret Bakanlığının çağırısı üzerine 24 Temmuz 1972 tarihinde Bakanlık Dış Ticaret Dairesi Müşaviri sayın Ali Ateş'in başkanlığında; Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Araştırma Uzmanı sayın Cenk Örs, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Ekonomik İşler Şubesi Müdürü sayın Hikmet Aksan, Ulaştırma Bakanlığı Karayolları Ulaştırma Müşaviri Yük. Müh. sayın Mete Örer ile TSE temsilcisinin katıldığı bir toplantı yapılmış ve ortaya çıkan problemler görüşülerek karara bağlanmıştır.

Genel olarak, taşıç elektrik lâmbaları ithalât ve imalâtının, buna dair Türk Standardı çıkıncaya kadar Türk Standardları Enstitüsünün tesbit ve kabul edeceği geçici esaslarla muayene ve kontrol edilerek bir standarda uygunluk belgesi düzenlenmesi ve buna dayanılarak ithaline izin verilmesi kabul edildiğinden, bu yazımızla TSE tarafından yapılacak muayene ve deneylerin esaslarını okuyucularımıza ve bu işle ilgili bulunanlara açıklamakta fâide görülmüştür.

Taşıç Elektrik Lâmbaları Standardı çıkıncaya kadar taşıtlarda kullanılan Tungsten Flâmanlı Elektrik Lâmbaları (Ampulleri) için;

- 1 — Yapım Muayeneleri,
 - 2 — Anma Değerlerin Kontrolü Deneyleri,
 - 3 — Kullanma Özelliklerinin Doğrulanması Deneyi,
 - 4 — Ömür Deneyi
- uygulanarak olumlu sonuç alındığı takdirde standarda uygunluk belgesi kabul edilmiştir.

Bu amaçla, ithal olunacak lâmba partisindeki her tip ve güçteki taşıç elektrik lâmbasından ayrılacak gelişmiş 50 nümune gözle inceleme ve ölçme suretiyle yapım muayenesinden geçirilecek ve en az 40 tanesinde olumlu sonuç sağlanırsa yapım muayenesi uygun sayılacaktır.

Yapım muayeneleri, varsa lâmbaların imal olunduğu standardı, yoksa muayeneyi isteyenlerce verilen katalog, tablo, çizelge veya beyanı esas alınarak bu lâmbaların :

- Boyutlarının muayenesi,
- Lâmba üzerindeki işaretlerin muayenesi,
- Yapım kusurlarının tesbiti, şeklinde yapılacak ve hiçbir deneyden geçirilmeyen ve sadece bu muayenelerden geçirilen lâmbalardan deneyde kullanılması gerekmeyen (Yaklaşık olarak

her tip ve güçteki lâmbalardan 40 tanesi) lâmbalar iade olunacaktır.

Anma değerlerin kontrolü deneyleri 5 lâmba nümunesi üzerinde :

- Çalıştırılacağı gerilim Volt,
 - Çektiği akım amper ve buna göre hesaplanan lâmbanın gücü Wat,
 - Işık akısı lümen,
- olarak ölçülecek ve deney isteklisinin beyanında bildirilen anma değerleri karşılaştırılarak ve lâmbanın çektiği wat başına lümen cinsinden ışık akısı ise, lâmbaya eşdeğer standard tip lâmbalarının ışık akısı ile karşılaştırılarak standarda uygunluğu tesbit edilecektir.

Kullanma özelliklerinin doğrulanması deneyi ise lâmbanın kullanıldıkça özelliklerinde ortaya çıkacak düşüklüklerin tesbiti deneyi olup, bu düşüklükler, lâmba imalâtçısının bildirilen veya imal olunduğu standardda belirtilen veya bunlar da bilinmiyorsa diğer standartlarda benzeri lâmba için gösterilen değerlerle karşılaştırılacak ve lâmbanın özelliği olması gerekenin % 80'inden az bulunmaması takdirinde olumlu sonuç sağlanmış sayılacaktır.

Ömür Deneyi, lâmba flâmanlarının yanıp kopuncaya veyahut da başka bir suretle lâmbanın sönmüseye kadar dayanabildiği sürenin tesbiti deneyi olup, imal olunduğu standardında gösterilen veya önceden kabul ve beyan olunan ömrün % 80'inden az çıkmaması veya bunlar bilinmiyorsa deneyde bulunan ortalama ömrün aynı veya eşit özellikteki lâmbalara ait standartlarda sözü edilen lâmbaların ömür süresinin % 80'inden az olmaması takdirinde deney olumlu sonuç vermiş sayılacaktır. Ömür Deneyi süresini kısaltmak için gerektiğinde TS 278 Madde : 2.3.3.'deki daha yüksek gerilim ile lâmbanın kısa sürede ömrünü bitirmesinden hesaplanan ömür süresi esas alınabilecektir.

İthalâtçılarımızın bu esaslarla mal siparişi etmeleri takdirinde taşıtlarımızda kullanılacak elektrik lâmbalarının kalitesi hiç olmazsa dünya standartlarına göre % 80 oranında bulunması sağlanmış olacağı, bundan da en çok kullanıcının memnun olacağı açıkça bellidir.

Türk Standardları Enstitüsü, ilmin ve tekniğin esasları içinde imalâtçı, ithalâtçı ve tüketicinin yanında olduğu gibi, yapıcı olarak Türk Hükümetinin de daima yanında ve hizmete hazır durumda bulunmaktan kıvanç duymaktadır.

SKF denince
SKF STEEL
çelik mamûlatı da
hatırlanır

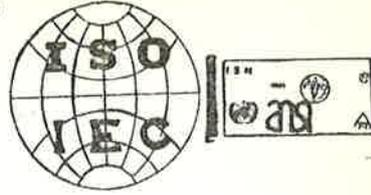
SKF Rulmanlarını herkes biliyor. Çok zengin çeşidi ve üstün kalitesi **SKF** Rulmanlarını rakipsiz kılmakta.

YA **SKF** STEEL MAMÛLATI?
Çelik Borular - Çelik Miller
Çelik Şeritler ve Diğerleri
Onlar da **SKF** Garantisini taşıyor.

Dünyaca bilinen kalite hassasiyeti ve devamlı servis anlayışı, şimdi gittikçe zenginleşen **SKF** çeşitleri ile Türk Sanayiine yeni ufuklar, yeni imkânlar sağlıyor.

SKF HER TÜRLÜ TALEPLERİNİZ İÇİN EMRİNİZDEDİR

SKF BİLELİ RULMANLARI LİMİTET ŞİRKETİ, HARBİYE, VALİKONAĞI CADDESİ 8/1
POSTA KUTUSU: 51-ŞİŞLİ TELEFON: 47 42 38 - 47 42 39 TELGRAF ADRESİ: ESKAEF-İSTANBUL

STACO, Venedik'te Toplanıyor

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) Konseyine bağlı olarak çalışan «Standardizasyonun

Bilimsel Prensiplerini İnceleme Daimi Komitesi (STACO) 20. toplantısını 4 - 8 Eylül 1972 tarihlerinde Venedik'te yapacaktır.

9 numaralı Çalışma Grubu Başkanının hazırladığı «Hareket Yönü»;

10 numaralı Çalışma Grubu Başkanının hazırladığı «Standardizasyonun Ekonomik Etkileri»;

11 numaralı Çalışma Grubu Başkanının hazırladığı «Matematiğin Standardizasyona Uygulanması» ve hazırlanmakta olan ders kitabı ile ilgili olarak «Standardizasyon Öğretimi» konulu raporlar bulunmaktadır.

STACO bu toplantısında ayrıca, programında yer aldığı halde üzerlerinde henüz çalışma başlamamış bulunan konuları da görüşecektir.

İsveç Standardları Enstitüsü 50. Yıldönümünü Kutluyor

İsveç Standardları Enstitüsü (SVERIGES STANDARDISERINGS KOMMISSIONSIS), 26 - 27 Eylül 1972 günleri düzenlenen törenlerle 50. kuruluş yıldönümünü kutlayacaktır.

Bu vesile ile oldukça zengin bir program düzenlenmiş bulunmaktadır. Programa göre, bu iki gün içinde, kutlama törenlerinin yanı sıra, standardizasyon sorunlarını dile getiren bilimsel ve teknik toplantılar da yapılacaktır.

Dünyanın dört bir yanından tanınmış standardçıların da katılacağı bu kutlama töreninde Türk Standardları Enstitüsü'nü Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Tarık G. Somer temsil edecektir.

Bu defaki STACO toplantısının gündeminde, geçen yıl alınan konsey kararının ışığında, komitenin kendi çalışma kapsamının gelecekte alabileceği şekli gözden geçirmesi gibi önemli bir konu da yer almaktadır. ISO Konseyi, Başkan, Dr. F. L. LaQue'nin yaptığı bir inceleme sonucu, İcra Komitesine (EXCO), diğer Konsey Komitelerinin (CERTICO, DEVCO gibi) ortaya koydukları son gelişmeleri göz önünde bulundurarak STACO'nun gelecekteki çalışmalarının veniden gözden geçirilmesi görevini veren bir karar almıştı.

Gündemde, bundan sonra, STACO Çalışma Gruplarının hazırladıkları raporların görüşülmesi konusu yer almaktadır.

Bunlar arasında:

3 numaralı Çalışma Grubu Başkanının hazırladığı «Küçük Sözlük ve Tarifler»,

ISO Konseyinin Bu Yıllık Toplantısı 18 Eylül'de Yapılıyor

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtının yürütme organı olan Konsey bu yıl da 18-20 Eylül 1972 tarihlerinde Teşkilâtın merkezinin bulunduğu Cenevre'de yapılacaktır.

Toplantıda, Genel Sekreter Olle Sturen'in bir yıllık raporu gözden geçirilecek, daha sonra İcra Komitesi (EXCO) nin raporu görüşülecektir. Gündemde bundan sonra, ISO'nun teknik çalışmaları, uluslararası standartlar, Uzun Vadeli Planlama Komitesi (LORCO) nin raporu, özel faaliyetler (tüketici sorunları, gelişmekte olan ülkeler, STACO çalışmaları, INFECO ve CERTICO raporları) yer almaktadır.

ISO'nun çeşitli faaliyetleri ile ilgili diğer gündem maddeleri arasında özellikle yeni dönem bütçesinin görüşülmesi, 1973'de yapılacak 9. Genel Kurul hazırlıkları ve yeni Başkan Vekili'nin seçimi konuları dikkati çekmektedir.

ISO Konseyi çalışmalarına, Teşkilâtın önceki başkanı sıfatıyla katılacak olan Faruk A. Sünter, 17 Eylül günü Cenevre'ye hareket edecektir.

H. A. R. BINNEY EMEKLİ OLDU

Bundan bir kaç yıl önce, İngiliz Standardları Enstitüsü (BSI) deki Genel Müdürlük görevinden ayrılarak yine bu sıfatla, fakat sadece uluslararası ilişkiler sorumluluğunu yüklenmek suretiyle çalışmaya devam eden Mr. H.A.R. Binney, Temmuz ayından itibaren kendi isteği ile emekli olmuştur. İngiltere'de ve dünyada standardizasyona büyük emekleri geçen Mr. Binney, öğrenildiğine göre yine BSI ye uluslararası sorunlarda danışmanlık yapmaya devam edecektir.

1951 yılında BSI'ye Genel Müdür olan Mr. Binney, o tarihten bu yana ISO'da da memleketini temsil etmiş ve uluslararası standardizasyona çok yararlı hizmetlerde bulunmuştur. Mr. Binney, 1964 - 1969 yılları arasında yaptığı ISO Başkan

Vekilliği sırasında, Teşkilâtın kritik bir döneminde başarılı bir yönetim göstermiştir.

AHŞAP BİNALARDA
İZOCAM[®]-TEL
(SAINT - GOBAIN **TEL** PROSEDESİNE GÖRE)

Karlar altında bir kuzey ülkesi... İsveç, Norveç, Finlandiya... Bir orman kenarında tipik, sıcak görünümlü, kutu gibi, tertemiz birçok ahşap evler. Evlerin kiremitleri, dışındaki ahşap kaplamalar, şömine bacası her şey görülüyor. Ancak görülmeyen bir şey var: Duvar ve çatıdaki camyünü!

Evet, bu evleri koruyan, onları görüldüğünden daha sıcak yapan, çabuk ve az masrafla ısınmasını sağlayan, konstrüksiyon arasındaki camyünüdür.

Ülkemizde bulunan ormanlık ve sayfiye bölgelerindeki ahşap binalar da İZOCAM ile korunmaya muhtaçtırlar.

İZOCAM, ahşap binalarda oturanları soğuğa, sığağa ve sese karşı koruyan ucuz ve en ideal bir malzemedir.

TEKNİK BİLGİ İÇİN TEKNİK MÜŞAVİRLİK BÜROLARIMIZ ÜCRETSİZ EMRİNİZDEDİR.

İSTANBUL	ANKARA	İZMİR	BURSA	ADANA	TRABZON
49 84 51 - 2	10 62 18	34 85 9	12 47 0	28 23	23 98

Olimpiyat Oyunları ve Spor Malzemesi İle İlgili Standartlar

ULUSLARARASI JİMNASTİK FEDERASYONU ISO İLE İŞBİRLİĞİ HALİNDE ÇALIŞIYOR

Özellikle malzemeler konusunda uluslararası standartlar bulunmazsa, uluslararası sportif temasların da beklenen ölçüde düzenli olamayacağı açık bir gerçektir. Spor kuruluşları bu amaçla, sayısız uluslararası kural tesbit ederek uygulamaktadırlar.

Uluslararası Jimnastik Federasyonu (FIG), ISO ile yakın işbirliği halinde, bazı âletlerin standartları üzerinde çalışmaktadır.

FIG'e mensup uzmanların, ISO'nun ilgili teknik komitesi bünyesinde yaptıkları çalışmalar sonucu kabul edilen bazı standartlar, halen devam etmekte olan Münih Olimpiyatlarında uygulanmış; böylelikle Olimpiyat Oyunlarına katılan dünyanın en iyi jimnastikçileri, uluslararası standartlar sayesinde eşit şartlar altında yarışma imkânlarını bulmuşlardır.

Günümüzde, dünya çapındaki sportif yarışmalarda, artık dereceleri milimetrik ayrıntılar ortaya koymaktadır. Bu bakımdan, birbirine uymayan değişik ölçü ve karakteristiklere sahip âletlerle kendilerini yetiştiren sporcular, başka ülkelerin de katıldığı uluslararası yarışmalarda, sırf bu farklılıklar yüzünden bazı dezavantajlarla karşılaşmaktadırlar. Bunun en son örneğini Münih Olimpiyatlarında sırkla yüksek atlama müsabakalarında izlemiş bulunuyoruz. Bilindiği gibi, B. Amerika'lı Dünya Rekormenü Bob Seagren'in cam elyafından mamûl sırkını kullanmasına Olimpiyat yetkililerince izin verilmemiş ve rekortmen atlet ilk defa denediği kamış sırk yüzünden altın madalyayı Doğu Almanya'lı rakibine kaptırmıştı.

Bundan birkaç yıl önce, bir uluslararası müsabakada, Alman jimnastik-

Tunus, Tekrar ISO Üyesi Oldu

Bundan bir süre önce, aidatını ödeyemediği için ISO'nun muhabir üyelik sıfatını kaybeden Tunus, bu borçlarını yerine getirdiği için tekrar ISO muhabir üyeliğine kabul edilmiştir.

Böylelikle ISO üyelerinin sayısı, 15'i muhabir olmak üzere, 70'e ulaşmış bulunmaktadır.

çilerinin de, kendi âletlerini kullanmalarına izin verilmemiş ve bu sporcular, büyük bir handikapla karşı karşıya kalmışlardır. Bugün Almanya'da da jimnastik âletleri ile ilgili millî standartlar, uluslararası standartlara uydurulmuş bulunmaktadır.

Sportif malzemenin uluslararası standartlarını hazırlamakla görevli bulunan ISO'nun 83 numaralı teknik komitesi, şimdiye kadar 5 standart yayınlamış bulunmaktadır. Jimnastik âletleri ile ilgili bulunan bu standartlara öncelik tanınmasının nedeni, bu konunun çok hassas olması ve farklı ölçü ve nitelikteki âletlerden çokça şikâyet edilmiş bulunmaktadır. Teknik Komitenin gündeminde çok sayıda sportif malzemenin standartları da bulunmaktadır.

ISO, KONSERVE KUTULARINI Standardlaştırıyor

Hepimizin bildiği gibi, gıda konserve kutularının çeşitleri, boyut ve biçimleri yönünden her geçen gün başdöndürücü bir şekilde artmaktadır. Bu durumu gözönünde tutan Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO) ilk olarak, genel amaçlar için kullanılan yuvarlak konserve kutularının çaplarındaki farklılıkları azaltmaya karar vermiştir. Bu teşebbüs, konserve kutularının standardlaştırılması konusundaki uzun vâdeli programın ilk safhasını teşkil etmektedir.

Bugün, bütün dünyada, düznelerle değişik çaplı konserve kutuları imâl edilmektedir. ISO'nun yeni yayınladığı uluslararası standard ise, sadece 13 ayrı ölçüyü kapsamaktadır. Çapları 52 mm'den 230 mm'ye kadar olan bu 13 çeşidin dışında ISO, geçiş döneminde, mevcut 13 ölçünün daha uygulanabileceğini kabul etmiştir.

Gerçekte bu geçiş dönemi (Standard dışı son kutunun da elimine edilmesine kadar geçecek süre) 10 yıl kadar sürecektir. İmalâtçıların ellerinde bulunan milyonlarca dolarlık tesisleri, yeni düzene uydurmaları esasen bundan daha kısa bir süre içinde beklenemez.

EL DOKUSU HALILARDA DÜĞÜM TIPLERİ TESBIT OLUNDU

Aşağıdaki şekilde, el dokusu halılarda iki ayrı düğüm tipini görüyorsunuz. Üstteki, İran düğümü sehna yahut sinne düğümüdür. Altındaki ise Türk halılarında kullanılan düğüm tipidir.

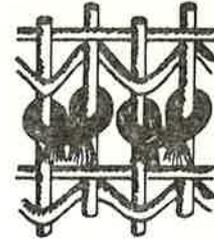
Yeni yayınlanan 2550 numaralı ISO standardından alınan bu şekillerde, bu belli başlı düğüm tiplerinin kendilerine özgü karakteristiklerini görmek mümkündür.

2550 numaralı Uluslararası Standartlar, el dokusu halılarda çeşitli düğüm tiplerini ve bunların gözle tanınması metodunu vermektedir.

Bu konuda tecrübeli olmayan bir kimse, düğüm tipleri arasındaki bu farkları önemsemeyebilir. Fakat bu husus, aslında halıların karakteristikleri ve kaliteleri arasındaki farkları belirleyen önemli bir faktördür.

Yeni ISO Standardı, halı üreticilerine, satıcılarına ve kullanıcılara rehberlik edecek nitelikte bir dokümandır. Standard, 38 numaralı Tekstil Teknik Komitesine bağlı «El Dokusu Halıları» özel çalışma grubu tarafından hazırlanmıştır.

ISO 2550, el dokusu ve makina halılarının sınıflandırılması, çeşitli test metodlarının ve terminolojinin tesbiti amacıyla hazırlanmakta olan bir seri uluslararası standarddan bir tanesidir.

TÜRK DÜĞÜMÜ

İRAN DÜĞÜMÜ

RABAK

MEMLEKET İHTİYACI ARTTIKÇA TESİSLERİNİ GENİŞLETMEK SURETİLE
YURT HİZMETİNDE GÖREVİNİ YAPMAKTADIR.

TESİSLERİMİZDE YAPILAN MAMÜLLER

TS-2 ve TS-18

STANDARDINA
UYGUN
E V S A F T A

Sert Çekilmiş ve Tavlanmış Som Bakır Teller 0.2 mm. — 10 mm. kutturda

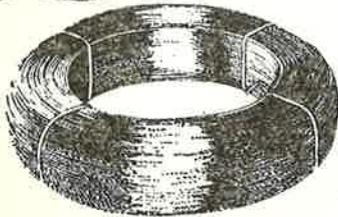
29/12/1954 tarihli resmi gazetede yayınlanmış olan İÇ
TESİSAT YÖNETMENLİĞİNİN 120. nci maddesinde iç tes-
satta kullanılacak iletkenlerin ELEKTROLİTİK vasfı haiz
olması şart koşulmuştur.

TS-3

STANDARDINA
UYGUN
E V S A F T A

Örgülü bakır iletken 10-16-25-35-50-70-95-120-150 mm 2

4/12644 sayılı kararname ile 19/3/1960 tarihli resmi gazete-
de yayınlanan ve tatbiki mecburi kılınan TS-3 standart-
larına uygun vasıfda iletkenler.

ALÜMİNYUM İLETKENLER ve ÇELİK - ALÜMİNYUM İLETKENLER

MS 58 PİRİNÇ Yuvarlak ve altı köşe çekme çubuklar

MS 63 PİRİNÇ Borular, hususi profiller, teller.

ELEKTROLİTİK BAKIRDAN Lâma, Çubuk ve Borular.

YATAKLIK BRONZ ÇUBUKLAR (İÇİ DOLU - İÇİ BÖŞ)

ALÜMİNYUM LEVHA VE DİSK (HER KALINLIKTAKI VE ÇAPTA)

GÖZTAŞI : BAKIR SÜLFAT

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMÜLLERİ A.Ş.

ŞİRKET MERKEZİ : Gümüşsuyu Caddesi

No. 90/5-6 Taksim - İstanbul - Telefon : 45 68 35

KAĞITHANE FABRİKASI : Silahtar Cad. No. 37 Kağıthane - İstanbul - Telefon : 46 70 30

KABLO FABRİKASI : Köseköy - İzmit - Telefon : 1408

İSTANBUL SATIŞ MAĞAZASI : Yemeniciler, Köseoğlu İş Hanı - Karaköy - Telefon : 44 81 13

İZMİR SATIŞ MAĞAZASI : Anafartalar Caddesi No. 143 Telefon : 34 220 - İZMİR

IEC'nin 37. Genel Toplantısı Atina'da Yapılacak

Uluslararası Elektroteknik Komisyonu'nun 37. Genel Toplantısı, 31 Ekim - 11 Kasım 1972 tarihlerinde Atina'da yapılacaktır.

Bu defaki Genel Toplantıda da, bundan öncekilerde olduğu gibi, Konsey toplantısının yanı sıra çeşitli teknik çalışmalara da yer verilmiş bulunmaktadır.

Öğrenildiğine göre, Atina toplantılarında 11 Teknik Komite ve 11 Alt Komitenin çalışmaları programıştır.

UIC, 50. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLADI

Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC)'nin 50. kuruluş yıldönümü, 8 Temmuz 1972 günü, Teşkilât Merkezinin bulunduğu Paris'te yapılan törenlerle kutlanmıştır.

Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (ISO), UIC ile, 1953 yılından beri yakın işbirliği halinde çalışmaktadır.

Nitekim, demiryolu raylarında ve hareketli malzemede kullanılan çeliklerin standardizasyonu, bu işbirliğinin başarılı sonucu olarak gelişmektedir.

ISO'yu, UIC'nin 50. yıl törenlerinde, Teknik Direktörlerden Mr. John Allardyce temsil etmiştir.

Tahılların Test Metodlarına Dair Çalışmalar

Tahıl ve tahıl mamüllerinin test metodları konusunda dünya çapında bir genişlik kazanan standardizasyon çalışmalarını koordine etmek amacıyla Temmuz başlarında Macaristan'ın Başkenti Budapeşte'de bir uluslararası konferans düzenlenmiştir.

Uluslararası Tahıl Kimyası Birliği (ICC) ile ISO'nun 34 numaralı «Tarımsal Besi Ürünleri» Teknik Komitesinin ortaklaşa düzenledikleri konferansa, ilgili diğer uluslararası kuruluşlar da katılmışlardır.

Çalışmaların başında, tekerleri önlemek amacıyla çeşitli kuruluşlar arasında işbölümü yapılması kararlaştırılmış ve bu işbölümünün nasıl gerçekleştirileceği konusunda anlaşmaya varılmıştır. Bu işbölümü çerçevesinde bilgi ve deney sonuçları mübadele edilecek, en sonra ortaya çıkacak ve görüş birliğini ifade edecek dokümanlar da uluslararası standard formunda ISO tarafından yayınlanacaktır.

3 gün süren bu konferansta ISO'

yu Teknik Müdürlerden Dr. N. N. Chopra temsil etmiştir.

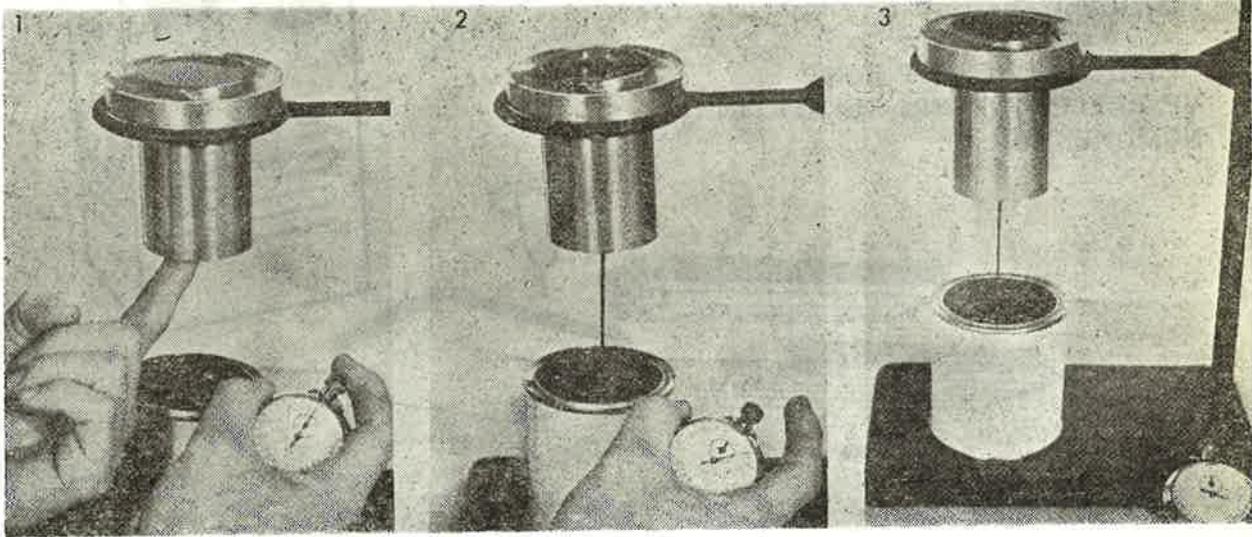
Çam Reçinesi Standardı

(Baştarafı 13. sayfada)

havuzun niteliği, varillerin hangi matelyalden yapılmasının gerektiği ve ambalajlar üzerine konulması gerekli işaretlerle, yazılacak bilgiler açıklanmıştır.

Çam reçinesinin satışının kg. üzerinden değerlendirilceği, üretici veya satıcının istenmesi halinde standarda uygunluk beyannameyi vermek veya göstermek zorunluğunda oldukları, ihraç edilmesi halinde Türkçe işaretlerinin yanısıra, gerektiğinde ihraç edilecekleri memleketlerin anlayacağı dilde karşılıkları yazılması Çeşitli Hükümet Bölümünde yer almış bulunmaktadır.

Ayrıca denetleme görevinin nasıl yapılacağı, Türk Standardlarının Uygulanması Hakkındaki Tüzük hükümleri gereğince yapılacak işlem belirtilmektedir. Özet olarak, türlerinin sanayide geniş kullanım alanı olması ve iç tüketimden fazla üretiminin de her zaman dış tüketimde kıymetlenmesi olanağına sahip çam reçinesinin bu standardının ülkemiz ve sanayimiz için yararlı ve hayırlı olması en içten dileğimizdir.

ISO'nun Geliştirdiği Yeni Test Aleti

ISO, yağlı boyaların ve cilaların kıvamını tesbit etmede kullanılan «Akışkanlık kabı» konusunda standard bir dizayn ortaya koymuş bulunmaktadır. Çok önemsiz gibi görünen bu konu, aslında ciddi engellerle ilgilidir.

ISO'da, boya ve cilaların akışkanlığı ile ilgili standartlar hazırlayacak Alt Komite kurulduğu zaman, millî seviyede standardlaştırılmış «Akışkanlık Kapları»ndan birinin uluslararası seviyede kabulü, çeşitli itirazlar yüzünden mümkün olamamış; bunun üzerine özel

bir grup tarafından yeni bir dizayn üzerinde çalışmalar yapmak zorunluluğu doğmuştur.

İnceltilmiş yağlı boyanın kontrolü amacıyla akışkanlık kaplarının kullanılması, özellikle otomobil boyama işinde oldukça yaygındır. Örneğin Ford Motor Şirketi, daha 1920'lerde bu aracı kullanmaya başlamış bulunuyordu.

Zamanla bu teknik, diğer yağlıboya tipleri için de uygulanmaya başlandı. Boyalar kalınlaştıkça, kullanılan akışkanlık kaplarının nitelikleri de farklı-

laştı ve böylelikle, birbirinden farklı boyut ve dizaynlarda çok çeşitli kaplar kullanıldı.

ISO'nun 2431 numaralı uluslararası standardla ortaya koyduğu yeni tip akışkanlık kabı, sadece boyutlar, biçim, kalibrasyon ve işaretleme ile ilgili bilgileri vermekle kalmamakta; aynı zamanda izlenecek ölçme prosedürünü, bu arada ısı ayarlamasını, kabın hazırlanma ve doldurulmasını, akma zamanının ölçümünü, presizyon derecesini ve kabın kullanma ve kontrol talimatını da kapsamaktadır.

HEİCO

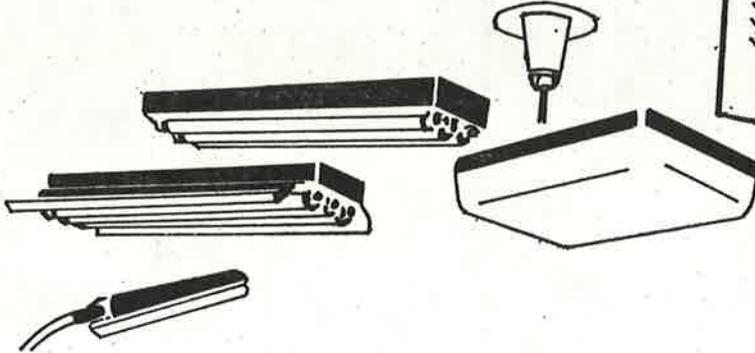
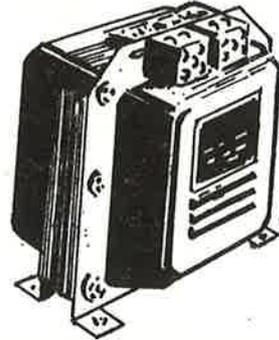
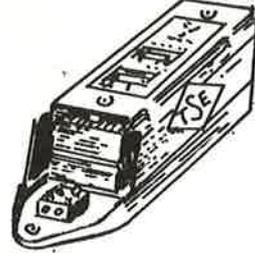
STANDARDA UYGUNLUK GARANTİSİNİ ALAN İLK BALAS HEİCO'DUR.

HEİCO MARKASI GARANTİNİN VE TEKİNİN İFADESİDİR

5 WATTAN 5000 WATA KADAR MONOFAZE HEİCO TRANSFORMATÖRLERİ AVRUPA EMSALLERİ AYARINDA OLUP İN İYİ VERİMİLE ÇALIŞIR

DÜŞÜK GERİLİMLİ YERLERDE CİHAZLARINIZI DAHA VERİMLİ ÇALIŞTIRMAK İSTİYORSANIZ HEİCO REGÜLATÖRÜ KULANINIZ

HEİCO FLUORESAK BANT VE REFLEKTÖRLERİ ZERAFETİN NÜMUNESİDİR

SOKAK AYDINLATMASINDA HEİCO ANTİGRON, ARMATÖR VE BALASTLARINI TERCİH EDİNİZ

HAYK DEĞİRMENCİOĞLU, YANIKKAPI Sok. 38 İSTANBUL - KARAKÖY
TEL : 44 33 37

SUMMARY OF CONTENTS

BACK TO WORK

p. 3

by Faruk A. SÜNTER

As is known, the Turkish Standards Institution takes its vacation in August, and only a small duty cadre performs urgent tasks. Although not as systematic as ours, the months of July and August are also vacation months in Europe and Northern America.

With the coming of the month of September, standardization work is started again both by us as well as by all the world.

TSE will start its activities with all its personnel at the beginning of 1 September 1972. The Technical Committees and Preparatory Groups will try to complete their work in hand, and the Technical Council will review these and grant new standards to the country:

In the planned development period the importance of standardization is no longer questioned. Everybody is now convinced that it forms the foundation of development. This view and belief, held by us, is also shared by all the civilized countries. Some countries have even set up «Standardization Ministries».

In our case, a great many Ministries, headed by the Ministry of Industry and Technology, as well as organizations under them have begun to regard standardization with ever increasing importance in their implementations.

That is why in our markets also the comprehension and implementation of standards is taking root. Our industry, set up according to plan and with a civilized outlook, have been lead to prepare

products conforming to standards in a competitive fashion. The best example of this development is constituted by the sudden increase in demands for use of the TSE Mark indicating «Conformity to the Standards» of the Turkish Standards Institution.

Now, at the end of the vacation, one of the duties of TSE is to increase the laboratory personnel according to this increase in demand, and to arrange its work according to the demands of the country.

With the advent of September international work also has speeded up.

Meetings, that have lain dormant during the summer months, will be held immediately.

The ISO Committee, called STACO which deals with scientific and technical subjects, will meet in Venice on 4 - 8 September; the ISO Council will meet in Geneva on 18 - 22 September. The «Standardization Group on Perishable Foods» of the European Economic and Social Council will hold its 15th term meeting in Brest, France, on 20 - 22 September, and the «Coordination Group» will meet in Belgrade on 25 September.

These examples are sufficient to give an idea of the concentration in international standardization work starting in September. Furthermore, a great many more ISO Council committees, Technical Committees and working groups will also enact meetings in September.

It is mandatory at this time when the «back to work» bugle sounds in our country as well as in world standardization to dwell jointly on the subject anew and with care. Because :

1. This year one of the development plans comes to an end, and a new one is started with increased

TSE garantisi ile

qüvenebile.

ceqiniz

kablo

be-ti grafik

an-ka

an-ka

SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

OKÇUMUSA CAD.

BANKALAR SARAYI

KARAKÖY

TEL : 44 73 07 - 49 01 37¹

kauçuk ve pvc izolasyonlu
yeraltı, yerüstü, enerji,
tesisat ve gemi kablo-
ları ile,
her nevi kablolar ...

Standard — 133

velocity. We are witnessing openings of plants and cornerstone laying ceremonies all over the country. It is a basic condition of success for the goods manufactured by these to be marketed with characteristics conforming to standards, and for the said goods to be found acceptable by public opinion.

2. TSE, having issued over one thousand standards to date, is under the obligation of adding that many more up to the end of the plan period. This is not easy, and requires a proportionate increase in personnel and in laboratory services.

3. The finances required for this foreseen need are not available to TSE, and new income sources must be found.

4. ISO, Economic Commission for Europe and European Common Market have started to shift from international «standard recommendation» to «international standards». This makes it an unavoidable duty for us to increase our «standards» and to make them attain modern standard levels, so that we can export with ease.

That is why this «back to work» call should be headed with more importance than in other years.

THE SUMERBANK ELECTROPORCELAIN PRODUCTS ALSO TO CARRY THE TSE MARK p. 5

Under an agreement signed at TSE on the last day of July, the Yarımcı Porcelain, Ceramic, and Tile Industry of the Sumerbank has joined the ranks of those that have obtained permission to use the Mark of Conformity to TSE Standards.

The application made by the said concern for using the TSE Mark on the porcelain insulators manufactured by it was found acceptable by the Institution, and after tests carried out both at the plant as well as in the TSE laboratories on samples taken from the products, it was seen that the said products conformed to the standards.

The agreement, permitting the impression of the TSE Mark on the products, was signed on 31 July 1972 at TSE. The agreement was signed by the President of TSE, Prof. Dr. Tarık G. Somer, and by the officers of the Yarımcı Porcelain, Ceramic and Tile Factory.

PREPARATIONS FOR WORLD STANDARDS DAY IN PROCESS p. 5

This year the World Standards Day will be celebrated all over the world with more extensive programs because of the 25th anniversary of the founding of ISO.

The Turkish Standards Institution also is developing its preparations for celebrating the World Standards Day on 14 October in a more brilliant form than last year.

The program, prepared on a scale to cover all of Turkey on 14 October, has been approved by the

TSE Board of Governors. According to this program, meeting will be held that day in our cities in the various districts of the country in addition to the one at the TSE headquarters in Ankara, and the significance and importance of standardization will be pointed out by those concerned. The posters, being prepared by TSE in connection with the World Standards Day, will also be presented in the radio and television broadcasts of the TRT.

It has been learned that two specialists belonging to the USA National Bureau of Standards (NBS), who will be in Ankara at that time, will each deliver a lecture during the World Standards Day ceremony to be held in Ankara.

STANDARDIZATION SUBJECTS TO BE TAKEN UP AT THE SEMINAR HELD BY THE MINISTRY OF INDUSTRY IN BURSA p. 5

The last of the district seminars arranged by the Ministry of Industry and Technology as a series over the last few years, will be held in Bursa between the 7th and 16th of September 1972.

At this seminar, to be attended by 22 course students belonging to the district organization of the Ministry, implementation of standardization will be placed on the program alongside various subjects.

THE ROLE OF AGRICULTURAL MARKETING COOPERATIVES IN IMPLEMENTATION OF STANDARDS p. 7

This article continues to deal with the role of agricultural marketing cooperatives in standardization field in Turkey.

The first part of the article appeared in our last issue.

VOCABULARY OF TERMINOLOGY p. 9

The International Organization for Standardization (ISO) had found standards, and had started to work for this purpose. The results of this work are being obtained, and solid standards are being evolved. In the mean time the ISO has also determined certain principles for drawing up vocabularies as well as terms dictionaries covering many languages. Thus, on the one hand, the principles are being laid down, while on the other hand vocabularies conforming to these principles are being prepared. ISO has also drawn up a work program in this field. The «Vocabulary of Terminology», accepted on 19 July 1972 by the TSE Technical Council as a Turkish Standard, also constitutes a work covered by and completed under this program.

The purpose of this Standard, which has been transferred to our language and developed by the Status Preparatory Group, is to determine some of

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi

MAKINA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş.
yurt ihtiyacının tamamına
cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM
(İsveç)

- şerit testere

SANDVIK
(İsveç)

- makina testere ağızları

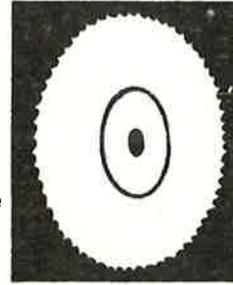
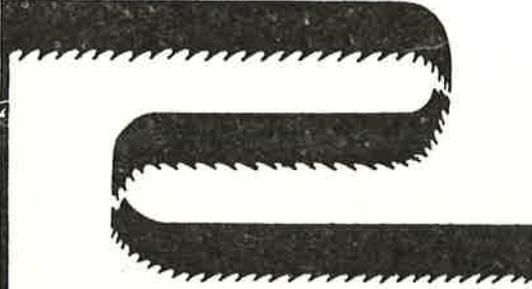
MERKÜR
(Avusturya)

- şerit testere

MARTIN MILLER

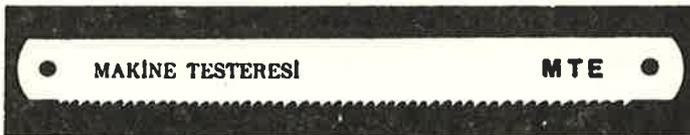
Çift ve Tek Kartal
(Avusturya)

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el testeresi ve pala testere
- katraç, kütük ve daire testere
- kepenk yayları

ayrıca

MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çelîği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çelîği
- HSS-Yüksek vasıflı hız çelîğinden demir el testere

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim amadedir

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini haizdir

Acentesi:

Metal Ticaret T. A. Ş.

Tünel Caddesi, Transtürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 - Telg.: METURAŞ-İst.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİ Koll. Şti. Fevziye Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Müessesiliği: Gazi Caddesi 53, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Müessesiliği: Atatürk Bulvarı, Burduröğlü Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

the basic terms used in scientific terms and in dictionary technique. It is recommended that this vocabulary be used in all terminology work in the field of standardization. The vocabulary, comprising technical terms, forms the foundation of the utilization and implementation of all standards.

«CAULIFLOWER» and «CABBAGE» STANDARDS

p. 11

The standards for «Cauliflower» and «Cabbage», which were prepared by Fresh Fruit and Vegetable Committee, set up by the TSE Agricultural Preparatory Group, by taking advantage of OECD and ECE standards, and after the obtention of the views of the Ministries concerned, of the Chambers of Commerce and Commodity Exchanges, of the Exporters Associations, of Research Institutes, as well as of state and private organizations, have been added to the Turkish Standards series under numbers TS 1074 and TS 1075, upon the approval of the TSE Technical Council.

The cauliflower is a biannual vegetable of the crucifereae family. It flourishes in cool and humid climates and in rich ground. The home country of the cauliflower, which is rich in vitamins A, B₁, B₂, and G, is the Eastern Mediterranean. Its cultivation dates back to the 16th century. In the cauliflower, the branches and sprigs of the flower, together with the buds at the end of the stem, from the edible part which is fleshy and has a yellowish white colour. The kind of cauliflowers that ripen early begin to form heads in September, while those that ripen later do it in later months. According to 1968 statistics, its plantation area in our country is 13.000 hectares, while its production is 36.000 tons, rendering a crop of 800 - 1200 Kgs. from 1 acre.

The cabbage is also a biannual vegetable of the crucifereae family. In the first year its head part matures, and in the second year it flowers, and forms fruits and seeds. Its leaves are generally bulky and fleshy, and its flower yellow. The cabbage, which has been known since very long, was considered sacred by the Ancient Greeks and Egyptians. Its climatic and raising conditions are identical with those of the cauliflower, except that it is less resistant to frost. After ripening the cabbages are harvested by being cut with a knife through their stalks. A product of about 1500 - 3000 kgs. is obtained from 1 acre. The cabbage is very rich in A, B₁, B₂, B₆ and especially in C vitamins.

(The article goes on to give detailed technical information about both standards).

STANDARD ON CRUDE GUM

p. 12-13

This material, which we call crude gum (Oleoresin), is obtained from cuts made in the trunk of the pine tree made under special production methods and techniques. Due to its content of turpentine oil (TS 508) creating colophony, this material is considered one of the most valuable Secondary Forestry products by the industry branches processing resin.

According to the information obtained from historical documents concerning forestry, it is clear that resin was produced in our country even in very old times. For example, it seems that crude gum was produced on a large scale in Western Anatolia at the time of the Lydians, that there was even a town called «Colophonium» in the area between the Gediz and Büyük Menderes rivers, and that this name was inspired by colophony which creates the basic crude gum.

Furthermore, there exists an order of the sultan of that time issued in 1790, commanding the production of 5051 «Kantars» (about 100 kilos per kantar) of resin from the Agriboz forests for meeting the needs of the shipyards making ships required by the navy.

It also seems that, with time and due to economic and political conditions crude gum production entered a long period of stagnation.

Although the foreign experts Eugen Rosenfeld and Bernhard recommended in 1927 and 1928 that crude gum be produced in Turkey and especially in the forests of the Mediterranean Region, it is thought that such production was not undertaken presumably because the crude gum processing industry had not been set up and developed in our country.

At the same time, it is observed that in 1935 Prof. Mecit Okay did extensive work on implementation of various methods as well as on the technological and chemical characteristics of crude gum, which work was continued in subsequent years by Prof. Adnan Perinal and Prof. Savni Huş, that furthermore Dr. Rahmi Toker, Dr. Ali Topçuoğlu, and I. Galip Tuncer undertook extensive work on yields and on determination of the test method in our forests, as well as on determination of production areas and on regularisation of forests and worker relations.

Today the considerable development and progress of the domestic industries processing crude gum as well as of our Cellulose and Paper Factories, their demands have increased, and faced with the necessity of meeting these increasing requirements, forest management plans were drawn up according to the method of age factors, considering the principles of continuity, for the purpose of rendering the crude gum production, which was actually started in 1956, more orderly and methodical, and by this means a production of 7.500.000 kilograms was attained during the last years.

Crude Gum «Oleoresin» has almost no field of utilisation by itself. However, its derivatives (turpentine oil - TS 508 and colophony), which are obtained by refining crude gum, are extensively used in industry.

It was deemed necessary to establish a standard for this material, which forms a source for our national economy, in order to ensure the resolution of important disputes that might arise both in its production as well as in its sale to foreign consumers. Consequently, the Crude Gum Standard, forming part of the series of standards on raw

dört mevsimde dört güç

Her mevsimin hava şartları başka başka tesirler yapar evinizin üstünde. Yazın güneşin, sonbaharda yağmurun, kışın karın, ilkbaharda rüzgârın evinizi yıpratmasını önlemek için CBS Akrolit Saf Akrilik Dış Cephe Kaplama Boyası kullanınız. CBS Akrolit, evinizi dört mevsimde de koruyacak dört üstün güçle sahip yegâne dış cephe kaplama boyasıdır.

CBS Akrolit Saf Akrilik Dış Cephe Kaplama Boyası evinizin dış cephesini bir zırh gibi sarıp dış tesirlerden korur. Üstelik birbirinden cana yakın renkleriyle evinizin dış görünüşüne göz altı bir güzellik getirir.

CBS Akrolit dev Alman Kimya kompleksi BASF (Badische Anilin und Soda Fabrik A.G.)'nin özel formülleriyle Türkiye'de CBS Boya-Kimya fabrikalarında imal olunmaktadır.

Evinizi CBS Akrolit sarsın. Eviniz kara, yağmura, güneşe, rüzgâra karşı yıllarca korunsun.

CBS Akrolit®
dış cephe kaplama boyası

CBS BOYA - KİMYA SANAYİİ ve TİCARETİ A.Ş.
Karaköy Kardeşim Sok. 44/3 İstanbul Tel: 49 67 10

material of the Forestry Products Industry and their production, was taken in hand by the Turkish Standards Institution, drawn up as a Turkish Standard, and became definite by being approved by the Technical Council at its meeting of 19 September, 1971.

CONTROL OF THE ELECTRICAL VEHICLE LAMPS

p. 15

After the start of the production of passenger cars by the Anadol, Murat, and Renault plants, the number of cars in our country increased rapidly and parallel to this increase the need for car spare parts, tires, spark plugs and other consumption has also increased. Among these consumption spares and components, «Electrical Vehicle Lamps», which play an important part in ensuring safety and thereby in protecting human life, was considered next in importance to brakes, and our government therefore deemed it necessary to control these lamps.

The Government, having obtained the views and comments thereon of our Institution also, has asked the Turkish Standards Institution for suggestions covering, on the one hand the preparation of a standard, as well as, on the other hand, the temporary measures to be taken so that our vehicles will not be deprived of electrical lamps until such time as the standard has been drawn up.

Our Institution proposed to issue to the importers of electrical vehicle lamps a document of standard conformity based on documentary attestation by the manufacturers thereof that they conform to the standards of their country, and the government communiqué issued thereon has for some time been implemented successfully by the TSE.

H. A. R. BINNEY RETIRES

p. 17

Mr. H. A. R. Binney, who a few years ago vacated the office of General Director at the British Standards Institution (BSI) and continued in the same capacity by assuming only the responsibility for international relations, has retired upon his own wish as of July. It has been learned that Mr. H. A. Binney, who has rendered great services to standardization both in England as well as in the world, will continue to work as a consultant to BSI in international problems.

Mr. Binney, who became General Director at the BSI in 1951, has since that date represented his country at ISO, and rendered very fruitful services to international standardization. During his Vice - Presidency of ISO in the years 1964 - 69 he proved himself to be a successful administrator during a critical period of the organization.

50th ANNIVERSARY OF SIS

p. 17

The Swedish Standards Institution (SIS) will celebrate 50th anniversary of its foundation on 26 - 27 September.

TSE will be represented at the ceremonies by its President Prof. Dr. Tarık G. Somer.

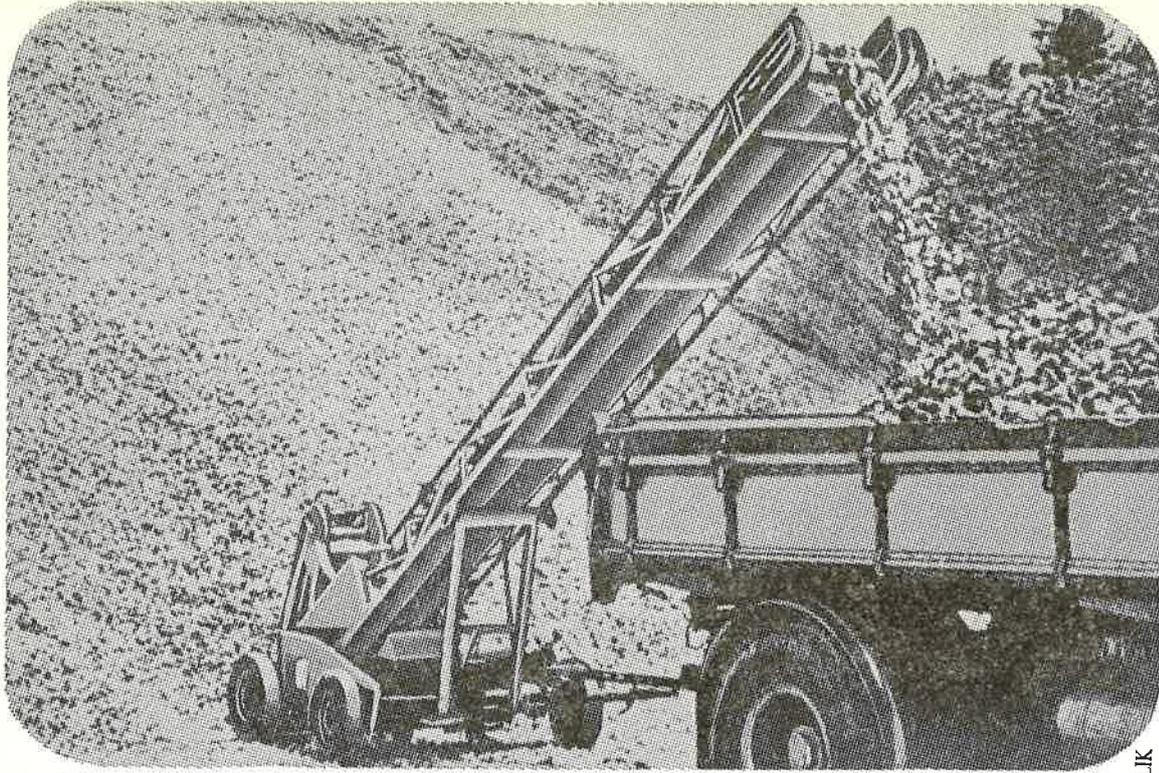
TUNISIA RE - ADMITTED TO ISO

p. 19

The ISO correspondent member for Tunisia has been re - admitted to membership, following payment of subscription fees outstanding.

TÜRK STANDARLARI ENSTİTÜSÜ ADINA SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER MÜBESGESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER BU SAYININ SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA TELEFON : 17 19 31 - 18 72 40/69 POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA	İLAN TARİFESİ <table border="1"><tr><td>Tam sahife 800 TL</td><td>1/2 sahife 450 TL</td><td>1/4 sahife 250 TL</td></tr></table> Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira. İlavé renk başına 250 lira fark alınır. ABONE ŞARTLARI <table border="1"><tr><td>ADİ POSTA</td><td>UÇAK POSTASI</td></tr><tr><td>Yıllık 12 Lira 6 aylık 6 Lira Sayısı 1 Lira</td><td>Abone bedeline uçak postası ücreti ilavé edilir.</td></tr></table>	Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL	ADİ POSTA	UÇAK POSTASI	Yıllık 12 Lira 6 aylık 6 Lira Sayısı 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilavé edilir.
Tam sahife 800 TL	1/2 sahife 450 TL	1/4 sahife 250 TL						
ADİ POSTA	UÇAK POSTASI							
Yıllık 12 Lira 6 aylık 6 Lira Sayısı 1 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilavé edilir.							

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

İLİNCİLİK

PIYASAMIZIN EN SAĞLAM, EN KALİTELİ TAŞIYICI KAYIŞLARI VENÜS MARKASINI TAŞIR

Venüs taşıyıcı kayışları, maden cevheri, kömür, taş, kum, çakıl, toprak, cüruf, hububat ve benzeri malzemeleri bir taşıta yükleme veya belirli mesafelere nakil işlerinizde güvenle kullanabileceğiniz sağlam, dayanıklı, kaliteli, avrupa malı ayarında mamullerdir.

**VENÜS BAND SANAYİİ
VE TİCARET A.Ş.**

**Telefon :
23 41 29 - 23 63 50**

VENÜS BAND TAŞIYICI KAYIŞLARININ SINIFLANDIRILMASI										
Taşıyacağı malzeme	Bez Kat sayısı	Koruyucu bez	Bez dokusu	Üst kauçuk kalınlığı (mm)	Alt kauçuk kalınlığı (mm)	Kalınlık (mm)	Kalınlık toleransı (mm)	En tole (mm)	Boy tole (mm)	Classı
Aşındırıcı olmayan veya hafif aşındırıcı malzemeler (Tahıl, sebze, meyva, talaş, kuru tozlar, yonga, ilaç kutuları, hafif yiyecek paketleri)	2-3	—	Pamuk-pamuk ip.	1,5-2	1	5-7	1±	5±	% 5±	Hafif
Orta derecede aşındırıcı malzemeler 1— Kum, cüruf, süper fosfat, çamur çakıl, çimento	3-4	—	Pamuk-pamuk ip.	2-4	1-2	7-9	1±	5±	%0,5±	Orta
2 — Taş, kayalı toprak, kömür, söndürülmüş kireç, v.s.	4-5	Taşıyacağı ağır- lila göre var.	Pamuk- pamuk - kendir pam. - sen. elyaf.	3-5	1,5-2,5	9-12	1,5+	genişli- ğinin % 1	% 1±	Orta
Fazla aşındırıcı malzemeler 1 — Kırılmamış kireç taşı, kömür, keskin kenarlı malzemeler, kayalar.	4-5	Taşıyacağı malze- meye göre var.	Pamuk- pamuk - kendir pam. - sen. elyaf.	4-5	2-3	11-15	1,5±	% 1	% 1±	Ağır
2 — Demir filizi, kok, kuartz, yüksek fırın cürufu, bakır, prit, v.s.	5-7	Taşıyacağı malze- meye göre var.	Pamuk- pamuk - kendir pam. - sen. elyaf.	5-7	3-4	14-20	2±	% 1	% 1±	Ağır

KILIÇOĞLU

Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi
E S K İ Ş E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğlası Fabrikaları
HER NEVİ KİREMİT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLA DAİMA

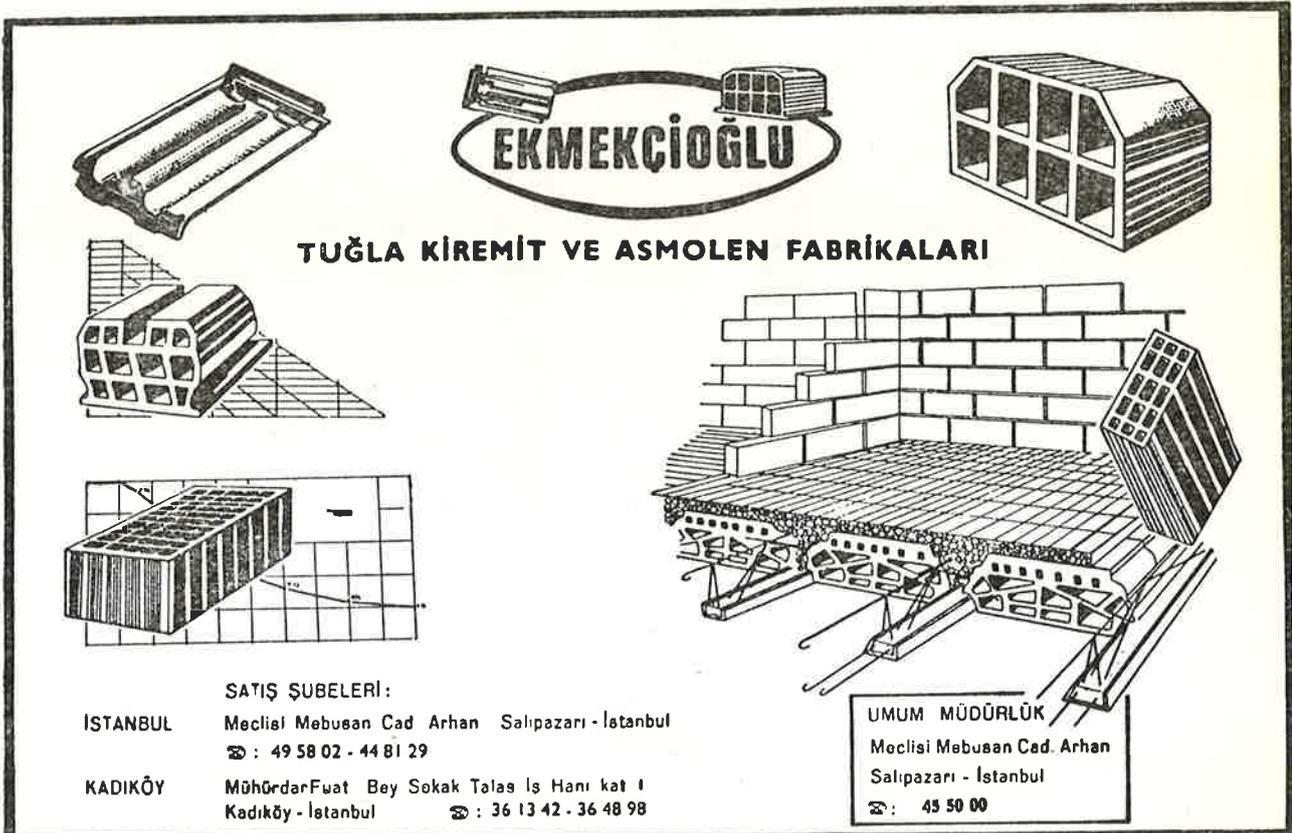
MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.

Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir

Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99

Net : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standlarımız ve OR-AN Yapı Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görülmüştür.

Standard — 134

EKMEKÇIOĞLU

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ ŞUBELERİ:

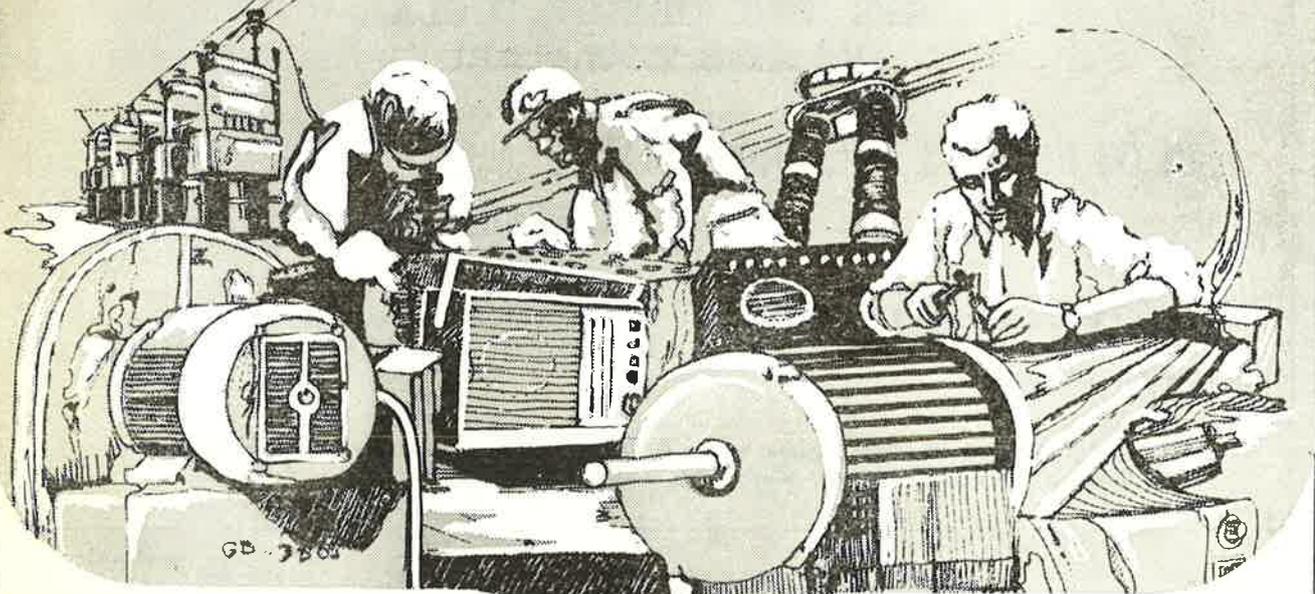
İSTANBUL Meclisi Mebusan Cad. Arhan Salıpazarı - İstanbul
☎ : 49 58 02 - 44 81 29

KADIKÖY Mühürdar Fuat Bey Sokak Talas İş Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

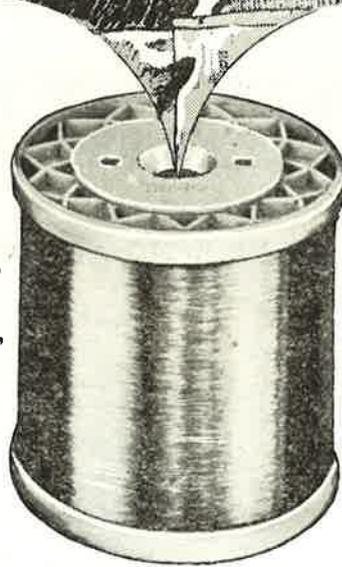
UMUM MÜDÜRLÜK
Meclisi Mebusan Cad. Arhan
Salıpazarı - İstanbul
☎ : 45 50 00

Standard — 135

Emaye tel gerektiren
Her işe uygun
TSE garantili bir **KAVEL**
emaye bobin teli vardır!

Transformatörlerde,
elektrik motorlarında,
balastlarda, telefon
santrallerinin rölelerinde,
radyo ve elektronik
cihazlarda, büyük
bir çoğunluk tercihan

KAVEL emaye bobin
tellerini kullanmaktadır.
KAVEL emaye bobin
tellerinin kalitesi, Türk
Standartları Enstitüsü'nün
Kalite Belgesi ile
tescil edilmiştir.

KABLO VE ELEKTRİK MALZEMESİ A.Ş. İSTİNYE - İSTANBUL TEL: 63 34 00

AUDKAR